

Rakety nad Baltským mořem

Příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku se na polygonu Ustka v Polsku účastnili taktického cvičení

strana 6

Vojáci aktivní zálohy v rámci cvičení překazili plány útoku na vodní elektrárnu

Teroristé na Dlouhých stráních neuspěli

Na konci května se sedm desítek příslušníků pěší roty aktivní zálohy plukovníka gšt. inm. Vladimíra Taláška z Krajského vojenského velitelství Olomouc zúčastnilo pravidelného cvičení zaměřeného na zvládnutí úkolu ochrany objektu důležitého pro obranu státu (ODOS).

Zahájení cvičení proběhlo již tradičně pietním aktem u hrobu rodiny patro-
na jednotky na olomouckém hřbitově v Černovíru položením kytice a krátkým připo-
menutím významu osobní oběti plukovníka Taláška v době fašistické poroby, ale i pro dnešní dobu. V prvních dvou dnech byl proveden příjem, vstupní lékařské prohlídky a vyzbrojení jednotky. Vojáci absolvovali nezbytná školení a nácvik v řízení

vozidel, nutné ke zvládnutí úkolu. V pondělí 22. května v ranních hodinách pak vyrazil z vojenského výcvikového prostoru Libavá ozbrojený konvoj doprovázený vojenskou policií s místem určení Kouty nad Desnou – Vodní přečerpávací elektrárna Dlouhé stráně, která se tak stala místem tří denního cvičení vojáků, policistů, hasičů a záchranářů s cílem připravit se na součinnost při likvidaci případných teroristických hrozeb.

Akční scény při identifikaci neznámé látky shozené do dolní nádrže nebo při osvobození rukojmích v podzemních útrobach elektrárny uzavřela společná porada a konstatování, že ochrana elektrárny by byla v případě teroristického či jiného nebezpečí zajištěna opravdu profesionálně.

Důležitá je koordinace

Areál Dlouhých strání obsadili na tři dny vojáci z olomoucké pěší roty aktivní zálohy nesoucí čestný název plukovníka gšt. inm. Vladimíra Taláška, kteří se přesvědčili o tom, jak jsou provozy elektrárny rozsáhlé a obtížné na strážení. „V krizové situaci by byla důležitá koordinace nejen s dalšími útvary Armády České republiky, ale také se všemi složkami Integrovaného záchranného systému. Tuto spolupráci jsme si vyzkoušeli přímo v terénu a v tom vidím největší přínos cvičení,“ řekl plukovník Josef Kula, ředitel Krajského vojenského velitelství Olomouc.

První část cvičení, poté co vojáci zabezpečili prostory elektrárny, vybudovali kontrolně propouštěcí místo, strážní stanoviště a převzali její střežení, souvisela se zadržením podezřelé skupiny a s identifikací a likvidací neznámé látky vhozené teroristy do dolní nádrže. Spolu s příslušníky Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje se na tom podílela také jejich mobilní chemická laboratoř z Moravskoslezského kraje. Ta sídlí ve Frenštátě pod Radhoštěm a je připravena okamžitě zasáhnout kdekoliv v Moravskoslezském, Zlínském nebo Olomouckém kraji. „Tentokrát laborantky z laboratoře diagnostikovaly shozenou látku jako mouku. Ale vše jsme si vyzkoušeli v reálných podmínkách pro případ, že by příště nešlo jen o cvičení,“ řekl ředitel územního odboru šumperských hasičů Martin Žaitlík.

Likvidace teroristů

Finále akce, po opakovaných kontaktech s narušiteli na strážních stanovištích, bylo ve znamení likvidace teroristů, kteří pronikli do prostor elektrárny a po obklíčení strážní jednotkou se i s rukojmími stáhli do podzemní části elektrárny a hrozili odpálením nálože. Na likvidaci jejich útoku se podíleli policisté z Útvaru rychlého nasazení Policie ČR. „Zasahovat v tomto specifickém prostředí elektrárny, navíc hluboko pod zemí, pro nás bylo poměrně neobvyklé a tedy velmi inspirativní, protože musíme a chceme být připraveni na všechny situace, které nás mohou potkat,“ vysvětlil řídící cvičení tohoto útvaru. Součástí cvičení byl i zásah týmu Českého červeného kříže „Pomáháme pomáhat“. Ten provedl ošetření zraněných rukojmích a jejich následný odsun – stejně jako by tomu bylo při zásahu Záchranné služby. Cvičení ukázalo dobrou připravenost jednotlivých složek, které se na cvičení podílely. Jeho velmi

přínosnou částí bylo i vzájemné představení technického vybavení a postupů při zásahu. „Zkušenosti a poznatky získané na cvičení jsou jednoznačně přínosem pro všechny účastníky. Osobně mě velmi zaujalo jak budování kontrolně propouštěcího místa a jednotlivých střeleckých stanovišť vojáků, tak vybavení protichemické laboratoře a postup při zásahu Útvaru rychlého nasazení,“ dodal vedoucí provozu elektrárny Vítězslav Chmelař.

Největší přečerpávací vodní elektrárna

Vodní přečerpávací elektrárna Dlouhé stráně slouží jako obrovský akumulátor elektrické energie. V energetické soustavě má funkci při využití přebytku energie, která se používá pro přečerpání vody z dolní do horní nádrže, a především v období nedostatku energie, kdy elektrinu naopak vyrábí a tím zajišťuje stabilní dodávku energie pro odběratele. Stále větší význam elektrárny rovněž spočívá ve vykrývání nestabilních dodávek z obnovitelných zdrojů elektriny. Největší přečerpávací vodní elektrárna ve střední Evropě je zároveň nejpoblábnějším cílem turistů v Jeseníkách, v květnu přivítala miliontého návštěvníka. Po splnění náročného úkolu vojáci opět předali střežení ochranné služby elektrárny a přesunuli se zpět do vojenského výcvikového prostoru Libavá, kde v pátek na střelnici Daskabát provedli průpravná cvičení střelby z ručních zbraní, včetně nácviků střelby z pistolí a pancéřovek, kterými byli dobrojeni na konci loňského roku. Na závěr cvičení plukovník Kula poděkoval všem za snahu co nejlépe splnit zadané úkoly cvičení a desátníka Martina Žilku a svobodníka Jiřího Řezáče odměnil mincí ředitel KVV Olomouc.

Text a foto: plk. Josef Kula, KVV Olomouc

obsah

Rakety nad Baltským mořem Příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku se na polygonu Ustka v Polsku účastnili taktického cvičení	6
Pandury ve vodě Plavby bojových vozidel prověřují schopnosti posádek, ale i záchranářů	8
Kábulské rosníčky České meteoroložky v misi Resolute Support	10
Specialisté do aktivní zálohy	12
Inspirace pro armádu Představujeme zajímavosti letošního 14. mezinárodního veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET 2017	16
Modernizace samohybných houfnic Budoucnost dělostřeleckých prostředků v AČR	18
Operace SVOBODA II Žatecký mechanizovaný prapor cvičil v Doupských horách	19
Baví ho rozmanitost práce V rozhovoru s plukovníkem Romanem Kučerou představujeme plzeňské krajské vojenské velitelství	20
KVV Plzeň a pěší rota AZ Představujeme krajská vojenská velitelství	22
Proměny nejslavnější vojenské pouti I v letošním roce navštívili naši vojáci francouzské poutní místo Lurdy	23
Domino	24
Zdravé a bezpečné pracoviště Inspektoři odboru státního dozoru sekce dozoru a kontroly MO dohlížejí na bezpečnost práce	26
Deník záložníků První kroky příslušníků aktivní zálohy AČR den za dnem	28
Aviatická pouť Tradiční airshow, která vstoupila již do 27. ročníku s podtitulem „Hvězdy na nebi“	29
Konnichiva, Ondras Vojenský umělecký soubor Ondráš absolvoval turné po Japonsku	30
Odyseja tanku T-14 Armata Technika a výzbroj	32
Německo navyšuje počet tanků Leopard 2 Technika a výzbroj	33
Zvraty v programu T-X Technika a výzbroj	34
Armáda se zaměřila na výcvik V polovině června se uskutečnil již 28. ročník Dne pozemního vojska – Bahna 2017	38
V Lešanech duněly salvy Zahájení dvaadvacáté sezóny Vojenského technického muzea v Lešanech bylo ve znamení dělostřelecké techniky, bitvy u Zborova a atentátu na Reinharda Heydricha	40
Army test Chrudimští prověřili fyzickou zdatnost veřejnosti	42
Vyzkoušej svůj postřeh	43
Vocelovej muž Historie. Od tragické havárie státního kapitána Josefa Ocelky uplyně v těchto dnech sedmdesát pět let	44
Rukávové znaky Manuál profesionálního vojáka	46
Bůh války Historie. Od úmrtí armádního generála Bohumíra Lomského uplynulo třicet pět let	48

Baví ho rozmanitost práce

V rozhovoru s plukovníkem Romanem Kučerou představujeme plzeňské krajské vojenské velitelství

Ředitele Krajského vojenského velitelství Plzeň plukovníka gšt. Romana Kučera jsme požádali o následující rozhovor.

Jakými úkoly v těchto dnech žije KVV, na co se v dení praxi nejvíce zaměřujete?

Velitelství se především zaměřuje na prezentaci Armády České republiky na veřejnosti a nábor občanů do všech jednotek aktivní zálohy. Před několika dny jsme splnili úkoly spojené s prezentací AČR při Slavnostech svobody, tradičních oslavách osvobození Plzeňského kraje americkou armádou, které vyvrcholily právě zde v Plzni.

Rád bych podtrhl, že krajská vojenská velitelství jsou vojenskými správními úřady, které vykonávají ve svém územním obvodu státní správu a současně plní úkoly obrany státu podle zvláštních předpisů.

Kromě této každodenní činnosti žijeme i úkolem opravy budovy, která po jedenáctiletém úsilí dostává novou fasádu z vnější strany, což oceňují občané města.

V poslední době se klade značný důraz na to, aby se armáda dokázala v případě krize rychle rozvinout. To je asi jeden z hlavních úkolů krajských velitelství?

Krajské velitelství v Plzni má v této oblasti zajištěny prostory s odpovídající kapacitou pro splnění stanoveného mobilizačního úkolu – není tudíž závislé na tom, zda mu krajský úřad poskytne své prostory. Pro zmobilizování je zcela využita naše budova a prostor Armádního sportovního

střediska Lobzy. Budova KVV disponuje nově vybudovanou infrastrukturou a vybavenými kancelářemi pro velitelský sbor vytvářené jednotky, což je velkým pozitivem pro splnění tohoto úkolu.

Hlavním úkolem KVV je rozvinování a vytváření mobilizačních celků. Tento úkol lze splnit na základě doplňování osobami a věcnými prostředky. Jenomže situace začíná být složitá. Docházejí lidé, a to v oblasti povinných záloh. Ubývá nám vycvičených záloh především z řad vojáků z povolání, kteří odešli do zálohy a nestali se aktivními zálohami, ale i tehdejších vojáků základní služby, kteří byli v minulosti vycvičení, ale dnes jsou již v důchodovém věku.

Domnívám se, že ke zlepšení by mohlo dojít se zavedením povinných odvodních řízení a na ně navazujícím praktickým krátkodobým výcvikem těchto odvedenců. To je způsob, jak by mohl stoupnout počet vycvičených vojáků, které potřebujeme.

Jak hodnotíte úroveň spolupráce s vedením kraje a dalšími krajskými institucemi?

Jednoznačně kladně. Vedení kraje tady mělo vždy pro činnost vojáků pochopení a je vstřícné při řešení požadavků armády. V roce 2014 jsme dokonce od sdružení Euregia Ergensis společně s KVV v Karlových Varech obdrželi ocenění roku za významný občanský přínos tomuto regionu. Naši vojáci pomohli a pomáhají díky společným mezinárodním aktivitám se zapojením Integrovaného záchranného systému a dotčených obcí na obou stranách hranice navázat mnohem užití spolupráci.

V současné době připravujeme ve spolupráci s Posádkovým velitelstvím Praha další vystoupení vojáků čestných jednotek armád NATO. Už víme, že 22. června 2017 se na plzeňském Náměstí republiky uskuteční exhibiční vystoupení čestných stráží armád Maďarska, Polska, Slovenské republiky, Spolkové republiky Německo a samozřejmě Čestné stráže Armády České republiky.

V závěru měsíce června proběhne už druhé plánované vojenské cvičení pěší roty aktivní zálohy se zaměřením na zabezpečení ochrany a střežení vybraného vojenského objektu. Nermalou pozornost věnujeme přípravě zabezpečení střelecké soutěže AZ „O pohár náčelníka Generálního štábu AČR“, jejíž 15. ročník se na počátku října opět uskuteční v prostorách Armádního sportovního střediska Dukla Plzeň – Lobzy.

V Plzni bývalo v minulosti dislokováno víc než dost armádních útvarů a zařízení. Dnes jste tady, nepočítám-li leteckou záchranku v Liních a armádní střelce v Lobzích, vlastně jedinými vojáky v uniformě, kteří reprezentují současnou AČR. Jaký je tedy tady vztah lidí k vám a k armádě obecně?

V minulosti bylo na teritoriu našeho kraje v rámci Západního vojenského okruhu rozmístěno velké množství vojsk. Jen v Plzni bylo dislokováno devět velkých útvarů a zařízení, což představovalo několik tisícovek vojáků.

Vztah obyvatel k současné armádě je ze zkušeností nejen mých, ale i kolegů, nejen v Plzni, ale v celém Plzeňském kraji, velice pozitivní. Setkáváme se s občany, dá se říci, denně při zabezpečování běžných administrativních úkolů, které jsou stanoveny naší legislativou.

Snad nejvíce je nás vidět při akcích, které prezentují armádu na veřejnosti. Rád bych znovu zmínil Slavnosti svobody v Plzeňském kraji. Konají se nicméně i další pietní vzpomínky na události v daleké i bližší minulosti.

Máme vynikající spolupráci s naším patronátním útvarem, kterým je prapor oprav techniky v Klatovech. Jeho velitel mi vychází vstříc právě při organizování akcí na veřejnosti. Nejen tím, že poskytne techniku a vojáky, ale sám se osobně mnohdy těchto akcí účastní.

Jak se vám daří udržovat vojenské tradice a podporovat válečné veterány? Jaké nejčastěji řešíte požadavky druhoválečných, ale i novodobých veteránů?

Naše pěší rota aktivní zálohy se přihlásila k tradicím Pětatřicátníků, kteří byli předchůdci této pěší roty. Pětatřicátníci bojovali proti Napoleonovi. Historie pluku však sahá až do doby osmanského tažení na Vídeň roku 1683. V roce 1771 se jim stala mateřským posádkovým městem Plzeň. Do 1. světové války vstoupil tento regiment nasazením na řece San v Haliči 28. srpna 1914. V Plzni 35. pěší pluk sídlil až do roku 1939, kdy po obsazení zbytku Československa nacistickou armádou došlo k jeho úplnému zrušení.

Někteří naši vojáci jsou členy Československé obce legionářské. Aktivně spolupracují na vojenských tradicích. Aktivně se účastní mnoha setkání, pietních akcí.

Vojenské veterány řeší po předání agendy v současné době Odbor pro válečné veterány Ministerstva obrany ČR v Praze. Přesto i nadále umožňujeme spolkům vojenských klubů scházet se na půdě KVV a vycházíme vstříc i dalším požadavkům těchto klubů. Pravidelně při významných událostech a setkáních oceňujeme vybrané jedince z řad válečných veteránů za jejich aktivní činnost pamětní medailí Krajského vojenského velitelství Plzeň.

Každou poslední středu v měsíci je zde na velitelství pracovník pražského odboru, na kterého se veteráni obracejí s konkrétními žádostmi. Těch novodobých veteránů,

účastníků misí a riskantních operací se na nás příliš neobrací, jsou to pouze jednotlivci, ale i ty odkazujeme spíše na odbor MO.

Daří se vám získávat novou krev do aktivní zálohy, je o tuto službu na Plzeňsku vůbec zájem?

Mohu konstatovat, že se zájem v poslední době v souvislosti s novou legislativou, která řeší i vyšší finanční ohodnocení, zvyšuje. Přesto vzhledem k tomu, jak je nastaveno platové ohodnocení nejnižších hodností, dochází u v civilním životě lépe finančně ohodnocených vojáků k finančnímu propadu, který působí jako demotivující faktor. Vojáci z Plzeňského kraje ale nepůsobí v aktivní záloze jen v naší 171. pěší rotě AZ. Řada dobrovolníků je součástí tankové pěší roty v Přáslavicích a další pracují v současné době v osmi rotách aktivní zálohy napříč republikou. Podle mne si každý zájemce o působení v aktivní záloze najde své místo podle odbornosti, kterou chce zastávat. Není omezen teritoriem daným trvalým bydlištěm.

Pokud se týče získávání nových zájemců, sázíme na akce pořádané na veřejnosti, kterých se účastní naše aktivní zálohy. Příslušníci roty vysvětlují zájemcům o vstup do AZ specifika výcviku a služby v řadách aktivní zálohy. Náboru pomáhá i zviditelňování se v okruhu rodinných příslušníků a známých. To ostatně potvrzuje i zkušenost z městského Kdyně. Tady se přihlásila najednou celá skupina žadatelů, kteří jako důvod ke vstupu do AZ uvedli, že jejich kamarád už v aktivní záloze pracuje a že je spokojený.

Počty naší pěší roty, jejíž hlavním posláním je strážní služba, se ustálily na 65 lidech. Samozřejmě, že už při podání žádosti dochází i k tomu, že se zájemci hlásí do konkrétní jednotky, která může být dislokována i mimo náš kraj. Například u tankistů v Přáslavicích máme dnes 13 příslušníků AZ, kteří mají trvalé bydliště na Plzeňsku.

Nakolik je pro vojáky AZ atraktivní jejich příprava? Jak v ní spolupracujete s vojenským patronátním útvarem a na ochranu jakých objektů se soustřeďujete? Jak záložníci hodnotí legislativu, podle které se dnes výcvik řídí?

Už od založení aktivní zálohy mělo naše velitelství velkou výhodu, že lidé, kteří se přihlásili do služby, byli velice motivovaní. Velitel roty měl bohaté zkušenosti z původní vojenské kariéry, zahraničních misí i z civilního života, kde se věnoval spolupráci s jednotkami IZS. Velmi brzy se podařilo nastartovat zájem o jednotku AZ. Bohužel v určitém bodě se tento růst zájemců o práci v AZ zastavil a namísto výrazného navýšení počtů došlo ke stagnaci a docházelo spíše jen k obměně jednotlivců. Bylo jasné, že výcvik nelze provádět bez zkušených instruktorů a tak jsme přivítali pomoc našich patronátních útvarů z Klatov a ze Strakonice. Záložníci velmi oceňují praktické drily, které absolvují s instruktory, kteří mají za sebou

zkušenosti ze zahraničních misí a předávají jim aktuální poznatky. Naši vojáci plní úkoly strážní služby a soustředí se na ochranu a střežení objektů důležitých pro obranu státu. Ty se samozřejmě mohou měnit, ale je moc dobře, že lze cvičit přímo u těchto objektů a na místě si tak vlastně prakticky vyzkoušet k jakým mnohdy i zdánlivě nepředvídatelným situacím může dojít a jak na ně reagovat. V tom je pomoc instruktorů nezastupitelná.

Vzhledem k tomu, že se vojáci v aktivní záloze stávají po povolání na cvičení vojáky v činné službě, změnil se pohled na výklad současných zákonů. Narostla administrativa a plánování cvičení se zkomplikovalo. V čem? Treba v tom, že vstupní a výstupní zdravotní prohlídka se musí dělat při každém, byť i jen jednodenním cvičení.

Tady plukovník Kučera navrhoval zajímavé řešení – aby se vojáci AZ, tak jako vojenští profesionálové, podrobovali jednou za rok pravidelnému lékařskému vyšetření a na cvičení se dostavili s tím, jaký byl závěr roční prohlídky. Pokud dojde ke změně, je voják povinen tyto změny hlásit. (Poznámka autora.)

Domníváte se, že je současná příprava obyvatel k obraně vlasti – projekt POKOS, dostatečný? Co by se podle Vás dalo právě v této oblasti zlepšovat?

POKOS, který je v současné době realizován KVV, si klade za cíl seznámit s problematikou především pedagogy na základních školách, a to formou přednášek. V Plzeňském kraji máme asi 220 základních škol. Zatím jsme proškolili necelých 25 procent, takže se dá říci, že každá čtvrtá škola se s projektem POKOS už seznámila. Příslušníci krajského velitelství samozřejmě cestují do základních škol i na přednášky s názvem Armáda a její hlavní úkoly. V nich seznamují žáky se základní problematikou týkající se AČR v souvislosti s vojenským i nevojenským ohrožením.

Text: Miroslav Šindelář, foto: autor a archiv KVV

Poprvé v historii českých ozbrojených sil byl uskutečněn výběr vojáků pro kariérní růst

Stanovení pořadí vojáků

Květen 2017 se stal dalším milníkem ve změně systému řízení kariér vojáků z povolání. Poprvé byl v českých ozbrojených silách uskutečněn komisionální výběr vojáků podle předpokladů pro kariérní růst. Konkrétně v posádce Strakonice zasedala komise pro stanovení pořadí kapitáni a v Hranicích komise pro stanovení pořadí rotmistrů.

Jeden z cílových principů nového kariérního řádu stanovuje usnesení vlády České republiky ze dne 18. května 2011 č. 369 o Bílé knize o obraně. „Postup v kariéře je podmíněn výsledky hodnocení dosavadní služby na zastávaném místě a úspěchem v konkurenčním výběru. Nezbytným předpokladem je splnění vymezených kritérií, mezi která patří zejména dosažení kvalifikačních předpokladů, vojenskoodborná kvalifikace, doba výkonu služby ve vojenské hodnosti (na systemizovaném místě) a účast ve vojenských operacích. Pro zařazení na nejnižší místa se upřednostňují osobní schopnosti a zkušenosti před dosaženým vyšším než stanoveným vzděláním na daném systemizovaném místě.“

Pravidla hry

K realizaci tohoto cíle se základním nástrojem stal RMO č. 9/2017 Věstníku Stanovení

pořadí vojáků z povolání pro realizaci personálních opatření systému řízení kariér. Tento rozkaz ministra obrany vychází ze zásad:

- stanovení pořadí se provádí na nejbližší rok, konkrétně na období od 1. srpna do 31. července následujícího roku;
- stanovení pořadí má vliv na postup do vyšší hodnosti, nevybírání se voják na konkrétní služební místo, tzn. – hodnotí se vojákovi kariérní předpoklady, ne jeho konkrétní vojenská odbornost (vojenský obor);
- hodnocení vojáků jedné vojenské hodnosti se provádí stejným způsobem na příč resortem, byť mohou vznikat komise samostatně pro Armádu České republiky, Vojenskou policii nebo organizační celky v přímé podřízenosti civilní části Ministerstva obrany;
- musí být možné přizpůsobit hodnocení vojáků specifickým jednotlivých vojenských hodností;

- nejvyšší důraz je kladen na služební hodnocení provedené nadřazeným a dosavadní průběh služby. Systém má zvýhodnit vojáky, kteří se na svoji vojenskou kariéru připravují i na základě svého vlastního rozhodnutí, jsou iniciativní, a přinášejí vojenské činné službě něco „navíc“;
- v roce 2017 proběhlo stanovení pořadí pouze v hodnostech kapitán a rotmistr.

Koho se to týká

Do hodnocení jsou zařazeni všichni vojáci, kteří ve stanoveném období budou mít splněnou minimální dobu výsluhy v hodnosti, nezaniká jim služební poměr, mají alespoň vyhovující hodnocení a od posledního zařazení na služební místo jim uplyne doba minimálně dvou let (v budoucnu polovina doby rozhodné). Velitelé měli možnost navrhnout nezařadit další vojáky, a to na základě konkrétního odůvodnění, které bylo posouzeno na úrovni ministerstva společnou komisí se zástupci ze všech dotčených složek resortu. Z uvedeného je zřejmé, že se hodnotí i vojáci, kteří nesplňují podmínky pro jmenování do vyšší hodnosti, např. nesplňují požadované kariérové vzdělání. Cílem není pouze vybrat skupinu vojáků, jež má postoupit v kariéře, ale i vojáky, kteří si přednostně doplní potřebné kvalifikační

požadavky. Samozřejmě se může vyskytnout i případ, že jmenování vojáka do vyšší hodnosti nebude z nějakého objektivního důvodu v nejbližším roce možné. V tom případě bude voják v následujícím roce opět zařazen do seznamu pro stanovení pořadí.

Kdo hodnotí?

Významnou změnou systému je skutečnost, že hodnocení vojáků neprovádí velitelé, personalisté nebo jiné odborné orgány. Hodnocení vojáků provádí komise složené z vojáků ve vojenské hodnosti minimálně o jeden stupeň vyšší, než je vojenská hodnost hodnoceného vojáka, které navrhli velitelé vojenských útvarů a vojenských zařízení. Jde tedy o laiky, kteří hodnotí podle zkušenosti s vlastním průběhem služby. Protože jde o dobré vojáky bez kázeňských problémů, mají předpoklad vybírat minimálně stejné vojáky.

Komisi pro stanovení pořadí tvoří nejméně tři vojáci – všichni hodnotí všechny vojáky. Předseda komise má vojenskou hodnost vždy alespoň o jeden stupeň vyšší než členové komise.

Při větším počtu hodnocených vojáků se komise dělí na podkomise, přičemž podkomisi tvoří minimálně tři vojáci. V tom případě členové podkomise hodnotí svou skupinu vojáků určenou poměrem počtu vojáků a komisí. Předseda komise pak dohlíží na činnost jednotlivých podkomisí a sám nehodnotí. Tento postup byl letos využit i u obou vojenských hodností, protože kapitáni a rotmistrů jsou ve svých hodnostních sborech nejpočetnější skupinou.

Jak se hodnotí?

Další podstatnou změnou je hodnocení vojáků stejným způsobem napříč všemi organizačními složkami resortu. Rozdílná náročnost a úroveň odpovědnosti ve struktuře ozbrojených sil je řešena společným posuzováním vojáků vždy v jedné vojenské hodnosti.

Aby bylo zabezpečeno jednotné posuzování všech vojáků v jedné vojenské hodnosti, připravují se komise, případně podkomise i s náhradníky společně. Za přípravu komisí odpovídá sekce státního tajemníka Ministerstva obrany. V průběhu přípravy si komise společně určí kritéria hodnocení a jejich bodovou váhu podle specifik jimi hodnocené vojenské hodnosti. Na závěr přípravy provede komise společné „vyzkoušení“ hodnocení na připraveném vzorku vojáků a případně si upraví kritéria a jejich bodovou váhu.

Hodnotitelé posuzují vojáky pouze na základě připravených podkladů obsahujících u všech vojáků shodný rozsah informací. Ke zvýšení objektivnosti jsou všechny osobní údaje nahrazeny náhodným číselným kódem. Hodnocení probíhá pouze elektronicky s využitím formulářů.

U vojáků se hodnotí vzdělání, vojenské kariérové kurzy, jazykové znalosti, tělesná zdatnost, výsledky služebního hodnocení, průběh služebního poměru včetně služby v zahraničních operacích a na zahraničních pracovištích.

Objektivní rozdílné podmínky výkonu služby jsou pak ve většině případů eliminovány stanovením pořadí ne z tohoto souhrnu vojáků v hodnosti, ale v dílčích seznámech rozdělených podle vojenské odbornosti. Ze skupiny vojáků v určité odbornosti seřazených podle získaných bodů je pak na základě odhadu potřeby kariérního růstu vojáků v nejbližším roce vybrána skupina vojáků určená směrným číslem. Stanovení směrného čísla je na správcích vojenských oborů a odborností. Seznam vojáků, kteří byli na základě hodnocení a směrného čísla vybráni se zveřejní na stránce ISSP.

Dopady stanovení pořadí na vojáky

Vojáci vybraní pro kariérní růst jsou na základě personálního zámyslu velitelů postupně zařazováni na nejvhodnější služební místa podle své dosažené odbornosti. Ti, kteří dosud nesplnili kvalifikační požadavky (kariérové vzdělání a jazykové dovednosti) jsou přednostně vysláni k jejich splnění do příslušného kurzu. RMO č. 9/2017 Věstníku stanovuje, že není možné jmenovat do vyšší vojenské hodnosti vojáka, který neuspěl ve stanovení pořadí. Systém samozřejmě musí respektovat současný personální stav ozbrojených sil i mimořádné situace. Rozkaz tedy obsahuje postupy, které mají zabezpečit provedení nezbytných personálních opatření s vhodnými vojáky.

Pro vojáky, kteří se „nedostali“ do skupiny určené směrným číslem, tato situace neznamena konec kariéry. V nejbližším roce se mohou dále odborně připravovat, mohou přecházet na služební místo se stejnou vojenskou hodností, ale především mají dostatek času na zlepšení svého umístění v příštím stanovení pořadí vojáků. Více než polovinu bodů totiž voják může ovlivnit svými výsledky při plnění služebních povinností a povinných přezkoušení.

Hodnotit úspěšnost stanovení pořadí vojáků v roce 2017 by bylo předčasné. Vyhodnocují se nejen data z výsledků činnosti komisí, ale především je nutné počkat na praktické uplatnění výsledků v personální práci. Přesto je možné konstatovat, že se naplnil další z důležitých kroků v postupné změně systému řízení kariér, který by měl být pro vojáky přehlednější, předvídatelnější a ve svém důsledku spravedlivější.

V příštím čísle přineseme reportáž z činnosti obou komisí pro stanovení pořadí vojáků (poznámka redakce).

Text: Jaroslav Daněk, ilustrační foto: Vladimír Marek

Příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku se na polygonu Ustka v Polsku účastnili taktického cvičení

Rakety

nad Baltským mořem

Stovka příslušníků Armády ČR se ve dnech 29. května až 3. června zúčastnila na polygonu Ustka v Polsku taktického cvičení BALT 2017, jednoho z nejvýznamnějších cvičení Vzdušných sil Armády ČR v letošním roce. Jádrem cvičících tvořili vojáci z 251. protiletadlového raketového oddílu ze Strakonice, které doplnili jejich kolegové z ostatních součástí strakonického útvaru i příslušníci dalších vojenských útvarů a zařízení Armády ČR. Taktické cvičení vyvrcholilo v pátek 2. června bojovými střelbami z protiletadlového raketového komplexu 2K12 KUB.

Taktické cvičení BALT 2017 se uskutečnilo za účelem kontroly všestranné připravenosti příslušníků Armády ČR k plnění úkolů v rámci Národního posilového systému protivzdušné obrany ČR a k ochraně i obraně územní celistvosti České republiky, uvedl zástupce velitele Vzdušných sil Armády ČR brigádní generál Petr Hromek, který byl zároveň řídícím cvičení.

Vojáci se na sever Polska přepravili postupně trojím způsobem – po silnici, železnici a letecky. Jako první dorazila na polygon Ustka skupina vojáků, která zodpovídala za převoz a přípravu dvanácti kusů raket 3M9M3E. Munice byla převážena po silnici. Trasa vedla z České republiky, přes německé

území až na sever Polska. Na přesun nákladu dohlížela Vojenská policie příslušného státu. Do Ustky dorazili vojáci po necelých sedmácti hodinách ve středu 24. května odpoledne. Vzápětí začali připravovat rakety.

Příprava raket

Specializovanou činnost prováděli příslušníci polské technické baterie ve spolupráci s českými vojáky. Všechny rakety postupně prošly několika pracovišti technologické linky. Každý kus bylo nutné nejprve vyložit z kontejneru, naložit na montážní vozík a přesunout na pracoviště kompletace. Zde polští technici doplnili raketu o křídla, vztýčili stabilizátory, otevřeli montážní otvory a provedli

další nezbytné úkony. Následovala kontrola palubního zařízení rakety. Během ní se ověřuje například schopnost rakety zachytit cíl, funkčnost turbogenerátoru či radiolokačního zapalovače a autopilotu.

Na dalším pracovišti se zásobník rakety plnil stlačeným vzduchem na pracovní tlak 27 MPa, který slouží k pohonu křídel, kormidel a turbogenerátoru. Na specializovaném stanovišti se následně montovalo autodestrukční zařízení. Jeho úkolem je odpálit bojovou nálož rakety v případě, že by minula cíl. Po opětovném měření a kontrole důležitých parametrů připojili technici k radiolokačnímu zapalovači pojistný a iniciační mechanismus a uzavřeli víčka. Po uzavření montážních otvorů byla obnovena hermetizace rakety. Poté se raketa uložila na nabíjecí přepravník a byla převezena na místo pro nabíjení.

Pro přesun téměř tří desítek kusů techniky využili vojáci železnici. Ani v tomto případě nechyběl doprovod příslušníků Vojenské policie a strakonického útvaru. Zbývající část vojáků se do Polska přepravila letecky. V pondělí 29. května byli všichni cvičící již na místě. První den cvičení tak byl hlavně ve znamení vyvážování techniky a rekognoskace prostorů, určených pro výcvik. Následující den se vojáci s technikou přesunuli do palebných postavení,

kde proběhlo rozvinutí jednotky, navázání spojení a orientace odpalovacích zařízení. Poté se již rozběhlý nácvik řízení palby.

Spolupráce s letectvem

Cvičení BALT 2017 předcházela několika-měsíční intenzivní příprava vojáků. Probíhala jak u domovského útvaru ve Strakonici, tak i na letecké základně v Čáslavi. Strakoničtí vojáci zde využívali intenzivní letové úsilí, aby se zdokonalili v zachytávání a fiktivním ničení nepřátelských vzdušných cílů. Spolupráce s čáslavskými piloty pokračovala i během cvičení v Polsku.

K pobřeží Baltského moře přiletěl od 211. taktické letky z Čáslavi nadzvukový letoun JAS-39 Gripen, aby vojákům simuloval vzdušného protivníka během průpravných střelb. Ty sloužily nejen jako nácvik před bojovými střelbami, nýbrž i k ověření schopností vojáků před polskými bezpečnostními důstojníky, kteří na průběh střelb dohlíželi.

Den D

Bojové střelby z protiletadlového raketového komplexu 2K12 KUB proběhly v pátek 2. června. Řídící střelb plukovník Ján Sedláčik vyhlásil dvě hodiny před zahájením střelb signál G-120. Na tento povel nabili vojáci rakety na odpalovací zařízení. Zaujali bojovou sestavu a provedli orientaci techniky. Na signál G-60 zapnuli vojáci techniku, zkontrolovali její funkčnost a ověřili, že rakety jsou připraveny k boji. Půl hodiny před střelbami se uzavřel prostor střelnice a bylo prověřeno spojení na složky Integrovaného záchranného systému.

Čtvrt hodiny před střelbami vyhlásil řídící signál G-15. Prvky komplexu 2K12 KUB přešly do pohotovosti ke střelbě. Vojáci odjízili rakety a zapnuli také bezpečnostní zařízení, která hlídala, že střelba nebude vedena mimo stanovený sektor. Posledních pět minut avizoval signál G-5, na který byla již technika připravena k bojové činnosti. Polský letoun Su-22 nesoucí cíl, na který vojáci působili, přiletěl do prostoru střelnice.

Z místa bojového velení RACCOS přišel na palebnou jednotku rozkaz: „Cíl zachytit!“ Operátor řídicího a naváděcího radiolokátoru sledoval letoun Su-22 a počkal na odpálení cíle. „Cíl zachycen,“ zahlásil o chvíli později. Pak už šlo všechno ráz na ráz. Po obdržení povelu z místa bojového velení zahlásil velitel radiolokátoru: „První pal!“ a zmáčknul tlačítko, kterým předal informaci na odpalovací zařízení. První raketa byla odpálena. „Druhá pal!“ a druhá raketa odešla z odpalovacího zařízení. O chvíli později již operátor vyhodnotil střelbu: „Cíl zničen, spotřeba dvě.“ Během dvou letových oken tak vojáci postupně odpálili dvanáct raket 3M9M3E, kterými zničili všechny cíle.

Stříleli na leteckou raketu

Při bojových střelbách vojáci působili na cíl s označením SRCP-WR. Jedná se o upravenou leteckou raketu, dlouhou dva a půl metru a vážící zhruba 80 kilogramů. Připevněna byla k podvěsu polského bombardovacího letounu Su-22. „Pro obsluhu řídicího a naváděcího radiolokátoru SURN CZ byl náročný zejména ten okamžik, kdy museli zaznamenat odpálení cíle z letounového nosiče, konkrétně letounu Su-22, a přejít na sledování (zachycení) cíle. Na to měli jen krátkou dobu – zhruba od dvou do šesti sekund,“ uvedl velitel 251. protiletadlového raketového oddílu podplukovník Vlastimil Hujer.

Proti raketám letěla mladá pilotka

Při střelbách vždy panují přísná bezpečnostní opatření. Vojáci zahajují střelbu až v momentě, kdy letadlo opustí vymezený prostor. Přesto může někoho napadnout, jestli má pilot strach, když letí proti raketám. „Žádný strach si nepřipouštím. Je to jeden z úkolů, které plním. Patří to k mé práci,“ sdělila poručice Barbara Buczyńska, jež pilotovala jeden z letounů Su-22, ze kterých byly odpalovány cíle.

Pro službu u letectva se rozhodla již jako malá. „Přála jsem si to od dětství. Jsem ráda, že jsem to dokázala a splnila si tak svůj sen,“ řekla mladá vojákyně. Práci pilota popsala jako zajímavou ve všech směrech. „Jinak bych se jí ani nevěnovala,“ dodala. Do kokpitu vojenského letounu usedá pátým rokem. „Létat chci tak dlouho, jak to jen půjde,“ prozradila své plány polská pilotka.

Profesní vrchol

Bojové střelby lze chápat jako pomyslný profesní vrchol. Ačkoliv vojáci absolvují výcvik a průběžně se zdokonalují v zachytávání vzdušných cílů, účast na střelbách představuje nenahraditelnou zkušenost, kterou by optimálně měl projít každý voják. „Bojové střelby nejen prověřily odborné znalosti vojáků, nýbrž i výrazně prohloubily jejich praktické zkušenosti s ovládáním protiletadlového raketového komplexu 2K12 KUB,“ uvedl plukovník Ján Sedláčik, velitel 25. protiletadlového raketového pluku.

Střelbami vyvrcholilo taktické cvičení BALT 2017. Během něj se několikrát ukázalo, jak důležitá je spolupráce s ostatními složkami, ať už se jedná o letectvo, námořnictvo či správu vojenského výcvikového prostoru. Na přípravě i průběhu střelb se velkou měrou podíleli také techničtí odborníci. „Výtečné hodnocení, kterého jsme dosáhli při bojových střelbách, je důkazem odborných kvalit našich vojáků i dobré týmové spolupráce,“ uzavřel plukovník Sedláčik.

Text: kapitánka Jana Samcová, foto: Jan Kouba

Plavby bojových vozidel prověřují schopnosti posádek, ale i záchranářů

Pandury ve vodě

Výcvik, který se koná jednou za dva roky, komplexně zajišťuje Velitelství výcviku – Vojenská akademie v koordinaci s praporem zabezpečení Vyškov. Celkově se do cvičení zapojují Pandury, dále bojová vozidla pěchoty BVP-2, plaví se i průzkumný obrněný transportér, lehký pásový transportér a pásový obojživelný transportér. Součástí komplexního výcviku jsou také záchranné a vyprošťovací služby včetně záchrany tonoucího a vyproštění vozidel z vodní překážky.

Na výcviku 280 řidičů se podílelo řádově několik set vojáků s desítkami kusů techniky, a to jak bojových kolových obojživelných vozidel, jako jsou BVP-2, Pandur, dále obrněný pásový transportér MT-LB, PTS-10, BRDM-2 tak i lodní, vyprošťovací a přepravní technika. Na překonávání vodní překážky byla záchranná a vyprošťovací služba tedy připravena a nic nebránilo tomu, aby se následně tři týdny vodní cvičiště přípravy ZVS Myslejovice stalo dějištěm výcviku v překonávání vodní překážky plavbou bojových vozidel jednotlivých útvarů a zařízení AČR, zejména pozemních sil. Postupně zde své umění, jako absolutní vrchol své přípravy, představili řidiči již zmíněné techniky (BVP-2, Pandur,

MT-LB, PTS-10, BRDM-2 atp.). Komplexní a všestranné logistické zabezpečení, včetně výstavby zázemí na cvičišti a přípravy ZVS, bylo záležitostí Praporu zabezpečení Vyškov, potažmo Velitelství výcviku – Vojenské akademie. „Naším cílem bylo poskytnout stoprocentní servis a vytvořit optimální podmínky pro jeho co nejlepší průběh,“ dodal podplukovník Radoslav Mareček v roli řidičského výcviku. Výcvik v překonávání vodní překážky plavbou bojových vozidel se odehrává jednou za dva roky. „Vodní tok je významnou terénní překážkou a jednotky, které mají možnost ji překonat za chodu, tedy bez dalšího ženijního zabezpečení, mají velkou taktickou výhodu,“ uvedl dále řidič cvičení podplukovník Mareček.

Suchá příprava

Kontrolnímu cvičení předcházela týdenní suchá příprava. Její součástí byly jak znalosti z techniky, tak i řidičské schopnosti. Řidiči jednotlivých typů bojové techniky se detailně seznámili a prakticky nadřilovali veškeré dovednosti spojené s plavbou. Vyzkoušeli si samotnou přípravu vozidel, suchý nácvik plavby po stanovené dráze i řešení všech možných, i vysoce nepravděpodobných krizových situací, které by je mohly v průběhu pohybu po vodní hladině potkat. Nechyběl ani nácvik vyproštění vozidla z vody.

Na závěr „suché“ přípravy se pak uskutečnilo jediné „mokré“ zaměstnání, které řidiči absolvovali v plaveckém bazénu ve Vyškově. Přezkoušení byli z disciplín plavání na 100 metrů s oděvem a v záchranné vestě, v plavání na 50 metrů libovolným způsobem, ve skoku do vody z výšky 1 metr a na výdrž pod vodou po dobu 30 sekund. To, co bylo předmětem suché přípravy, se stalo následně realitou v podobě ostřejšího výcviku, včetně ukázkového dne pro veřejnost a média.

A fakta

Parametry cvičiště Myslejovice a podmínky cvičení

- délka dráhy pro plavající BV cca 820 m
- délka dráhy pro MT-LB cca 300 m
- délka tankového brodu 240 m
- šířka tankového brodu 12 m
- největší hloubka 4 m
- sklon vjezdů a výjezdů:
 - přílehlá – bojová vozidla 12°
 - přílehlá – tankový brod 11°
 - protilehlá 5–6°
- nezastavovat motor
- kritéria (čas a technika řízení) BVP-11, PTS-8, MT-LB-12, PANDUR-10 a BRDM-2
- upozornit na vlnolam při vjetí a vyjetí a pomalé a plynulé najetí do vody

„Během posledních dnů jsme intenzivně cvičili veškeré pravděpodobné i méně pravděpodobné situace, ke kterým by mohlo při tomto druhu výcviku dojít. Zachraňovali jsme například tonoucí, evakovali osádku z poškozeného vozidla a také jsme vozidla vyprošťovali. S technikou, která byla potopená, nám pomáhal vyprošťovací tank a další vyprošťovací vozidla,“ popsal Radoslav Mareček, náčelník výškovského Centra dopravní výchovy. Záchrannou a vyprošťovací službu tvoří převážně výškovští příslušníci praporu zabezpečení Velitelství výcviku – Vojenské akademie posílení o specialisty z působnosti Pozemních sil, Agentury vojenského zdravotnictví a Agentury komunikačních a informačních systémů. Úroveň, jakou měla celá příprava a provedení ukázek, byla srovnatelná s organizací těch nejvýznamnějších akcí napříč celou armádou.

Zásah záchranářů

Na výškovské řidiče praporu zabezpečení a Centra dopravní výchovy čekala při plavbě po vodní překážce řada záladných úkolů, kupříkladu bójkami vytyčená dráha. Tu bylo třeba s bojovými kolovými obojživelnými vozidly projet, respektive proplout a kromě toho část dráhy i vycouvat. A i při tomto výcviku byla prověřena koordinace zásahu

záchranné a vyprošťovací služby, a to při poruše a uvíznutí bojového vozidla, kde bylo kromě vyproštění vozidla a evakuaci posádky potřeba zkoordinovat i záchranu tonoucího člena osádky bojového vozidla, který při snaze o odstranění závady spadl do vody. V této části se na výbornou předvedli záchranáři (potápěči i zdravotníci). Cvičeno bylo vše, od oživování na člnu při cestě ke břehu přes transport na nosítkách k sanitce až do jejího

odjezdu ve výsledném špičkovém čase kolem jedné a půl minuty. Přísná hodnotící komise mohla být zcela spokojena s celkovým pojetím výcviku a s výsledky účastníků. Další výcvik bude v obdobném rozsahu na cvičišti Myslejovice pořádán opět za dva roky. Jeho součástí má být i jízda tanku pod vodou, která se trénuje jednou za čtyři roky.

Text a foto: Michal Voska

České meteoroložky v misi Resolute Support

Kábulské rosničky

Slunce a nejnebezpečnější oblak, způsobující bouřky a tornáda Cumulonimbus, to jsou dva symboly, které nosí ve svém znaku příslušnice meteorologické stanice mezinárodního letiště Kábul. Za těmito symboly, které jsou tolik charakteristické pro oblohu nad Kábulem a vůbec nad celým Afghánistánem, se skrývá mnohdy opomíjená, přesto zcela nepostradatelná práce vojenských meteorologů.

Stejně jako v Čechách, ani v Afghánistánu se bez meteorologické stanice neobejde žádné letiště a tento fakt mohou potvrdit zejména ti, kteří mají co do činění s létáním, tedy letové osádky a orgány řízení letového provozu.

Historie českého podílu na meteorologickém zabezpečení leteckého provozu na kábulském letišti spadá do roku 2004, kdy do Afghánistánu přiletěla dvojice meteorologů – pozorovatelů. Od té doby se počty českých meteorologů v Kábulu různě měnily, neboť Česká republika začala do mise vysílat i meteorology – synoptiky. V současnosti slouží v Kábulu dvě české meteoroložky, nadporučice Monika R. a nadrotmistryně Markéta B. Obě dámy doplňují mezinárodní, celkem pětičlenný tým a svojí vitalitou a neustále dobrou náladou jsou ozdobou celé stanice. Při návštěvě naší redakce na konci

května šlo o báječné zpestření a po několika dnech na stále neklidném Bagrámu i na příjemné zklidnění situace. Dámy dokáží nejen předávat bezchybné informace o stavu ovzduší a celkově o meteorologické situaci, ale jsou pro své okolí i neskutečnou psychickou vzpruhou.

Znalost horské meteorologie

Ačkoliv je území Afghánistánu velké přibližně jako území Německa, na jeho teritoriu se nachází jenom devět funkčních meteorologických stanic, z nichž některé nepracují v nepřetržitém provozu a některé pouze v automatickém režimu, poskytujícím omezené informace. Tento malý počet činných stanic se v důsledku projevuje malým počtem vstupních informací, potřebných pro přípravu kvalitních předpovědí. Další skutečností je, že území Afghánistánu se nachází pouze v okrajových oblastech všech dostupných numerických modelů. Pravděpodobnost úspěšné předpovědi je tudíž podstatně menší. Naopak velkým přínosem pro práci na meteorologické službě jsou informace z detektoru blesků stanice TACMET. Vedle rutinní práce ve složitých a zcela odlišných podmínkách klimatických i pracovních skupina českých meteorologů zavedla do praxe nový kvalitní způsob přenosu meteorologických informací orgánům řízení letového provozu a také se soustředí na komplexní zpracování a efektivní využívání klimatických informací pro svoji praxi, ale zejména pro činnost svých následovníků. Hodně důležitou součástí v předpovědní praxi meteorologů-prognostiků na letišti Kábul je znalost horské meteorologie.

Subtropické podnebí

Specifikum práce meteorologů v Afghánistánu je spojeno se samotnou geografickou polohou země – nachází se totiž v subtropickém podnebném pásu, takže obecně se dá říci, že zde převládají suchá horká a větrná léta s občasným zvrženým prachem nebo prachovou bouří, zimní deště, popřípadě sněžení a jarní bouřky. Výrazně podobu počasí ovlivňuje také pohoří Hindúkuš, které je předhůřím Himálaje a tvoří velkou část území Afghánistánu. Samotný Kábul leží v nadmořské výšce necelých 1 800 m n.m. a je obklopen horami vysokými 4 500 – 5 000 m n.m. Meteorologové

se tu musí obejít bez takových vymožeností, jako je například meteorologický radar, který je v ČR běžně k dispozici. To komplikuje práci zejména v období jarních bouřek a zimního sněžení. Na druhé straně jim výrazně pomáhají výstupy numerických předpovědních modelů (Aladin aj.), jimiž meteorology v Kábulu pravidelně zásobuje hydrometeorologické zabezpečení Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu (VGHMÚŘ). Je třeba se zmínit, že předpovědi počasí v Kábulu nikdy nemohou dosáhnout takové přesnosti jako v ČR, kde je k dispozici spousta sofistikovaných podkladových materiálů. Přesto je úspěšnost těchto předpovědí na zdejší podmínky velmi dobrá.

Pomáhají i balóny

Markéta i Monika, naše meteoroložky, používají, respektive dvakrát denně vypouštějí balóny, které jsou opatřeny řadou čidel a pomáhají při monitorování situace. Pro citlivý systém radiosondy Vaisala RS92 se používají dva rozměry balónů. V prvním případě jde balón nesoucí pouze radiosondu, v druhém je systém doplněn ještě o čidlo ozónu. Postup před vypuštěním je vždy stejný. Řídící jednotka systému se zapojí na základně do kalibračního přístroje, čímž dojde k optimalizaci údajů. Poté se připojí ke speciální baterii, která celý systém pohání. Dříve bylo nutné před startem baterie „zavodnit“, to nyní již není třeba. „Nechcete si na balón napsat nějaký vzkaz?“ Vždy usměvavá nadrotmistryně Markéta při napouštění balónu héliem samozřejmě žertuje, nicméně pravdou je, že balón může urazit až stovky kilometrů a dostat se téměř do stratosféry. Radiosonda poté skončí někde na zemi. Tento způsob měření se používá i v České republice, resp. v tehdejší Československu od roku 1957. Na počátku se měřilo na letištích Kbely a Ruzyně, pak se starty přesunuly na stanici Praha-Libuš. V některých obdobích se ve vedlejších termínech, v šest hodin ráno a šest večer světového času, měřil jen výškový vítr, tedy jeho směr a rychlost. Ale od roku 1974 se na Libuši už prováděla jen kompletní měření, při kterých se měřil tlak, teplota, vlhkost. Z těchto dat se vypočítává výška, z polohy směr a rychlost větru.

Kam poletí

Dráha meteorologických sond a místo dopadu jsou dány aktuálními podmínkami v atmosféře, zejména směrem a rychlostí větru. Balón tak může skončit doslova kdekoliv. Vliv má samozřejmě výška, ve které balón nakonec praskne a při dopadu i vliv odporu zbytků prasklého balónu. V celé historii, ať již u nás v České republice, tak i ve světě včetně Afghánistánu, nebyl nikdy zaznamenán případ, že by meteorologický balón ohrozil letový provoz, nemluvě

o přímém ohrožení letadel. Nicméně před každým vypuštěním je třeba žádat řídící věž letiště o povolení. To je obvykle dáno obzorem, či v řádu několika málo minut. Celá komunikace samozřejmě probíhá v angličtině, meteorologická stanice má mezinárodní zastoupení a stejně to je i na řídicí věži. Balón se do výšky vznesou vysokou rychlostí, od vypuštění jej není vidět během malé chvíle. Ani pozorné oko pilotů balón obvykle nezaznamená, leč piloti o startující/letícím balónu vědí. Navíc konstrukce moderních letadel je proti případnému střetu odolná. Rázová vlna před letadlem by zabránila tomu, aby se sonda srazila s letadlem přímo. Vypuštěním balónu a odečtu měřených hodnot samozřejmě práce našich meteoroložek nekončí, je třeba zvládnout řadu dalších úkonů, vypracovávat pravidelná hlášení, grafy a to vše bez ohledu na nebezpečí, která Afghánistán kýtl. Obě dámy jsou ovšem profesionálky a mladší z nich, nadporučice Monika R., při otázce co jí v Afghánistánu chybí, se smíchem od ucha k uchu uvádí: „Nic, já jsem tady úplně spokojená,“ čímž nás zcela odzbrojila a na základně zavlád smích, který je na misi tak potřebný...

Text a foto: Michal Voska

Specialisté do aktivní zálohy

Od 1. ledna 2017 se mohou zájemci o službu v aktivní záloze hlásit přímo do jednotek aktivní zálohy u přímo podřízených vojenských útvarů Armády České republiky. K těmto jednotkám patří i jednotka aktivní zálohy Odboru biologické ochrany Těchonín, Vojenského zdravotního ústavu, Agentury vojenského zdravotnictví. Zájemci se přihlásí na konkrétní pozici, projdou výběrovým řízením a u Centra základní přípravy Velitelství výcviku – Vojenské akademii ve Vyškově absolvují kurz základní přípravy pro specialisty. Mezi třiceti nováčky, kteří jej v červnu absolvovali, byli i lékař Robin Šín a zdravotní sestra se specializací v ARIP Libuše Čtvrtníčková.

Jednotka aktivní zálohy Odboru biologické ochrany Těchonín vznikla v červenci loňského roku a je velmi specifickým prvkem. Na zájemce o službu v této jednotce jsou proto kladeny velmi specifické požadavky, říká kapitán Tomáš Gröger, vedoucí důstojník Vojenského zdravotního ústavu a koordinátor pro jednotku AZ OBO Těchonín. „Ti, kteří tady absolvovali dnešní výcvik, jsou v armádě úplnými nováčky a vojenské návyky jsou pro ně velkou neznámou. Jedná se zejména o lékařský a nelékařský zdravotnický personál určený pro oddělení zabezpečení příjmu nízkoprahových nákaz, oddělení dočasné hospitalizace, oddělení intenzivní péče, pracoviště farmacie a zdravotnické techniky, oddělení

laboratorní diagnostiky a zobrazovacích metod, jehož součástí jsou pracoviště biochemické, hematologické a mikrobiologické

diagnostiky, či pracoviště radiodiagnostiky. Ale nejde jen o zdravotnický personál, potřebujeme také například kuchaře, řidiče a logisty, kteří jsou součástí skupiny zabezpečení. Jednotlivé profese tak vytvoří jednotku aktivní zálohy, která pak v případě potřeby může doplnit či vystřídat jednotku profesionálních vojáků se zdravotnickou odborností ve specializované infekční nemocnici.“

Ve Vyškově základní dovednosti

Kurz základní přípravy – specialista je určen pro vojáky v aktivní záloze málopočetných vojenských odborností vojenského zdravotnictví, zařazených u jednotky aktivní zálohy Odboru biologické ochrany Těchonín, vojáky psychologické a právní služby a vojáky dalších vybraných odborností. Cílem přípravy v prvním roce zařazení vojáka do aktivní zálohy je naučit jej základním právům a povinností, základním činnostem potřebným v boji, obsluze a střelbě z pistole a vytvářet fyzické, psychické a morální předpoklady pro výkon služby vojáka v aktivní záloze. Těžiště základní přípravy spočívá ve střelecké, taktické, topografické a tělesné přípravě a ve výcviku v ochraně proti zbraním hromadného ničení. Za účelem komplexního praktického procvičení již získaných

znalostí a dovedností z vybraných předmětů je v rámci kurzu organizován komplexní polní výcvik v délce trvání 24 hodin.

Specifikou tohoto základního kurzu je zkrácení vševojskové části na dva týdny. Tato forma základní přípravy pro vojáky vybraných odborností zohledňuje jejich dosažené civilní vzdělání, odbornou praxi a jejich specializované zařazení u jednotky aktivní zálohy. Na základní přípravu navazuje jejich odborná příprava přímo ve specializované infekční nemocnici. „Na volná místa u jednotky AZ OBO Těchonín jsou zařazováni zájemci po předešlé konzultaci a v závislosti na jejich vzdělání a odborné praxi. Z toho vyplývá, že všichni zájemci předem vědí, na kterou konkrétní pozici budou u jednotky zařazeni,“ pokračuje kapitán Gröger. „K této jednotce se mohou přihlásit noví zájemci napříč celou republikou, není potřeba územní příslušnost, záleží jen a pouze na již zmiňovaném vzdělání, odbornosti, praxi a chtění spolupracovat s profesionály Armády České republiky.“

14 dnů místo 6 týdnů

Zásadní rozdíl mezi výcvikem těchto speciálních jednotek aktivní zálohy je doba kurzu základní přípravy. Tito nováčky stráví ve výcvikovém centru ve Vyškově jen dva týdny. „Projít musí úplně vším, čím procházejí všichni zájemci o službu v aktivní záloze, jen se ten výcvik musí zkrátit,“ vysvětluje major Miroslav Stuchlík, náčelník úseku Centra základní přípravy. „Drilují tu zejména střeleckou přípravu, aby uměli použít svoji osobní zbraň, dále základy přežití pro nenadálé krizové situace, ale i základy taktiky. Všem předchází teoretická část na učebně, v praxi si pak všechno vyzkouší přímo v terénu a na vlastní kůži. Jsou to ale opravdu jen hrubé základy, ve výcviku pak musí nezbytně pokračovat přímo u svých jednotek, kde se dále zdokonalují nejen ve střelbách a taktice, ale také ve svých odbornostech.“

V pět ráno v kanadách

Dvaatřicetiletá zdravotní sestra Libuše Čtvrtníčková je z Prahy a pracuje na anesteziologicko-resuscitačním oddělení Thomayerovy nemocnice. „Vyzkoušet si něco nového v rámci své profese, co není běžné a možné v civilu, to byl hlavní důvod, proč jsem do toho šla,“ říká zdravotní sestra v maskáčích. „Moje dvacetiletá praxe v intenzivní péči na ARO i v anestezii je určitě dobrou přípravou pro moje působení v této specializované jednotce a na druhou stranu si myslím, že se mi budou zase v civilu hodit některé znalosti z právě probíhajícího výcviku. Jediné, s čím jsem tak trochu nepočítala, to jsou rozcvičky v pět hodin ráno. Běžet k severní bráně, což je přes kilometr, tam jsem si ze začátku fakt sáhla na dno. Ne, že bych to nedala, ale trochu jsem vyšla

ze cviku. Ale chápu, že i fyzika je pro vojáky velmi důležitá.“

Libuše Čtvrtníčková držela v ruce poprvé i zbraň. „Ve výzbroji ji mám pro svoji nezbytnou ochranu. Naučili nás zacházet s pistolí vzor 82, mám k ní respekt, ale nebojím se toho. Kdyby nastala situace, že bych ji musela bezprostředně použít, udělala bych to.“

Wellness to fakt není

Podobné zkušenosti z právě probíhajícího výcviku má i další příslušník speciální jednotky aktivní zálohy Odboru biologické ochrany Těchonín, pětatřicetiletý lékař s atestací z praktického lékařství a právě dokončující atestaci z urgentní medicíny.

„O armádu jsem se vždycky zajímal a aktivní záloha je pro mě výborná možnost, jak zkombinovat civilní i vojenskou kariéru,“ konstatuje Robin Šín, lékař a zároveň náměstek ředitele pro zdravotní péči u Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje. „Centrum v Těchoníně je velmi zajímavá součást naší armády, a protože pracuji jako lékař na zdravotní záchranné službě, tak moje zkušenosti z terénu budu moc využít i v rámci naší vojenské jednotky. Přínosem do civilu pro mě naopak budou zkušenosti vojenských profesionálních lékařů, protože postupy, které se nejdříve například aplikují v armádě, se postupně dostávají i do civilní zdravotní sféry a samozřejmě mě zajímají zkušenosti lékařů, působících ve válečných oblastech. U výcviku jsem počítal takřka se vším, ale s čím jsem tedy nepočítal, to byly ranní rozcvičky. Ale myslím, že to nás tu dostalo asi všechny. Na druhou stranu si uvědomuji, že když se u aktivní zálohy dbá na fyziku, tak se s námi asi opravdu v armádě počítá a opravdu to tu není žádný wellness pobyt.“

Ebola nebo SARS

Už v listopadu tohoto roku budou tito nováčky povoláni k prvnímu společnému cvičení, kde budou moci zúročit své znalosti a zkušenosti z dnešního výcviku. Pokud by nastala mimořádná situace, kdy by AČR

musela aktivovat AZ OBO Těchonín, musela by o jejich povolání rozhodnout vláda. „Bylo by to v případě, kdyby se na území České republiky objevil větší počet lidí s vysoce nakažlivou chorobou typu SARS, krvácivé horečky jako Ebola, Marburg, Lassa, multirezistentní tuberkulóza, pravé neštovice apod.“, konstatuje kapitán Gröger. „Už v případě vyhlášení krizové situace bychom oslovili jednotlivé příslušníky aktivní zálohy s konkrétní specializací a po vyslovení souhlasu vlády ČR bychom je stáhli do naší specializované infekční nemocnice v Těchoníně, jejímž úkolem je zajištění izolace pacientů se zvláště nebezpečnými a exotickými infekcemi. V tomto případě můžeme zálohy povolat až na sedm měsíců.“

Text a foto: Jana Deckerová

Mezinárodní cvičení průzkumných a zpravodajských složek

SCREENER 2017

Vojenský újezd Libavá byl dějištěm cvičení 7. mechanizované brigády „Dukelské“, kde byly významnou měrou zapojeny i mechanizované jednotky podřízených praporů, stejně jako štáb a další prvky velitelství brigády. Vedle příslušníků 7. mechanizované brigády se jej zúčastnili vojáci 4. brigády rychlého nasazení, 53. pluku průzkumu a elektronického boje, studenti modulu Velitel průzkumných jednotek Univerzity obrany, 13. dělostřeleckého pluku, 14. pluku logistického zabezpečení a další.

Zahraničními cvičícími se stali příslušníci 22. praporu horské pěchoty (Klodzko, Polsko), 3. průzkumného praporu (Mistelbach, Rakousko), 2. mechanizované brigády (Prešov, Slovensko), 134. jízdního pluku Národní gardy (Nebraska, USA) a 2. jízdního pluku armády Spojených států (jednotka je dislokovaná v německém městě Vilseck). Cvičení samotnému, vzhledem k jeho komplexnosti, zahraničnímu přesahu a využití civilních prostor, předcházela dlouhá plánovací proces, spojený s celou řadou jednání s představiteli partnerských armád, územní samosprávy, Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru, Horské služby a dalšími civilními subjekty. Proběhlo

A fakta

Hlavními cíli cvičení bylo procvičit vedení průzkumu v podmínkách symetrického i nesymetrického boje a procvičit řízení a podporu již zasazených průzkumných orgánů (např. spojení nebo přeukolování skupin). Do cvičení SCREENER 2017 se zapojilo na 450 vojenských profesionálů a přibližně 70 kusů vojenské techniky, včetně tří tanků T-72M4 CZ a 16 bojových vozidel pěchoty BVP-2.

také několik přípravných cvičení a zaměstnání průzkumných jednotek 7. mechanizované brigády.

Co nejreálnější tréninkové podmínky

Námětem cvičení byl, jednoduše řečeno, ozbrojený konflikt mezi smyšlenými státy Atropia a Ariana. Pro dotvoření co nejnějššího výcvikového prostředí a dotvoření obrazu války vznikly dokonce webové stránky, na nichž byly postupně zveřejňovány fiktivní, nicméně velmi propracované zprávy z prostředí obou bojujících stran. Ve spolupráci se 103. centrem CIMIC/PSYOPS dokonce vznikly televizní reportáže či náborové video nepřátelské polovojenské jednotky. Cvičení bylo oficiálně zahájeno velitelem 7. mechanizované brigády plukovníkem Pavlem Lipkou úvodním nástupem všech zúčastněných. Jako čestný host se jej společně s rodiči zúčastnil desátník Lukáš „Hiro“ Hirka, bývalý příslušník průzkumné čety 72. mechanizovaného praporu, který byl těžce raněn v Afghánistánu v roce 2012. Jeho spolubojovníci na něj ovšem nezapomínají, pravidelně jej mezi sebe zvou a řídicí cvičení major Jan Komínek při této příležitosti Hirkovy provedl hlavním místem velení.

Nepříznivé počasí

První týden na Libavě se nesl v duchu velmi nepříznivého počasí. Většinou foukal studený vítr, hodně přšelo, občas dokonce sněžilo a teploty se často pohybovaly jen lehce nad nulou. V době zasazení průzkumníků se klimatické podmínky navíc ještě zhoršily a dokonale tak prověřily jejich fyzickou i psychickou odolnost, odhodlání i zručnost. Někteří rezervisté Národní gardy například vyrazili plnit bojový úkol jen v blůžích či bojových trikách, za což je libavské počasí velmi rychle vytrestalo. Zasazení průzkumníků do prostoru plnění operace samozřejmě předcházelo vydání bojových rozkazů. Některé jednotky ke zpracování a vydání rozkazů využily předurčené sruby, jiné vše zpracovávaly přímo ve svých ubytovacích prostorech, zatímco další se více zaměřily na vytvoření tzv. plastických stolů a vydání pokynů stranou srubového tábora. Vzhledem k tomu, že se cvičení zúčastnili zahraniční vojáci, probíhala značná část komunikace v anglickém jazyce. Příležitost procvičit se v cizím jazyce zde měl prakticky každý voják, pro řídicí štáb a smíšené zpravodajské skupiny se komunikace v angličtině stala na dva týdny nutností. Prověření schopnosti vzájemné spolupráce příslušníků AČR se zahraničními vojáky bylo jednou z prioritních oblastí cvičení SCREENER 2017.

Důležitá role jednotek simulujících nepřitele

I když je SCREENER prezentován především jako cvičení průzkumných a zpravodajských složek, snaží se jej 7. mechanizovaná brigáda maximálně efektivně využít i k výcviku dalších svých jednotek. Role nepřátelských sil neboli OPFOR (Opposing Forces) připadla příslušníkům mechanizovaných rot 72. mechanizovaného a 73. tankového praporu. Ty v průběhu cvičení simulovaly nejen regulérní ariánskou armádu, ale společně se studenty Univerzity obrany i polovojenské skupiny Komando lebek a Brunova brigáda. Plnění role nepřitele posloužilo k prověření schopností mechanizovaných jednotek, jejich činnost byla totiž prováděna dle programů přípravy mechanizovaných vojsk. V průběhu prvního týdne tak například procvičily zaujetí prostoru obrany a provedení klamného útoku, v jehož rámci byly do prostoru zasazené průzkumné skupiny. A zatímco průzkumníci prováděli činnost v hloubce nepřitele, mechanizované jednotky se zdokonalovaly v propátrávání prostoru. Do skupiny tzv. sekundárně trénovaných patřily i spojovací rota a provozní četa velitelství 7. mechanizované brigády a další zabezpečovací jednotky. Svým působením ve prospěch cvičení SCREENER 2017 i ony zdokonalovaly svoji schopnost nasazení ve skutečném ozbrojeném konfliktu.

Nasazení v civilním prostředí splnila očekávání

V druhém týdnu se cvičení přesunulo z Libavě do prostor Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Hlavní místo velení i základnu OPFOR vojáci vybudovali v samotném srdci města Karolinka. Beskydy byly vybrány kvůli blízkosti státní hranice se Slovenskem a město Karolinka se krátce po prvotních jednáních s místními ukázalo jako ideální zázemí díky již předpřipraveným objektům krizového řízení. Cvičení nadále pokračovalo pod stejným námětem, ovšem s určitými rozdíly. Činnost průzkumníků byla zaměřena na vybudování pozorovacích stanovišť v blízkosti státní hranice, pozorování a předávání informací o činnosti zájmových skupin v oblasti hranice. Vzhledem k členitosti terénu se počítalo i s tím, že s některými skupinami nebude možné po dobu jejich nasazení navázat spojení. Jednotky OPFOR již z pochopitelných důvodů nepoužívaly těžkou pásovou techniku. Rozehrávaly se incidenty typu pašování zbraní a drog, po-prava místních a vše vyvrcholilo pokusem

o otrávení vody v přehradě, zásobárny pitné vody pro široké okolí. Počasí se v tomto týdnu umoudřilo, přesto v duchu Murphysho zákonů začalo po zasazení průzkumníků pršet a déšť vydržel až do jejich čtvrtetního stáhnutí.

Pozornost místních obyvatel

Rozvinuté hlavní místo velení a základna OPFOR se rychle staly středem pozornosti místních obyvatel. Situace přítomnosti vojsk přímo v obci byla novou zkušeností nejen pro obyvatele Karolinky, ale i pro cvičící samotné. Nicméně, po krátkém opatrném „otukávání“ obou stran probíhala vzájemná interakce v poklidné a uvolněné atmosféře. K pozitivnímu vnímání vojsk v obci přispěly i přednášky s ukázkami vojenské techniky, které proběhly v místní základní škole již v březnu, „den otevřených dveří“, uspořádaný v hlavním místě velení a v neposlední řadě i ukázněné chování všech vojáků, včetně takových drobností jako ochota pomoci náhodným kolemjdoucím s jejich těžkým nákupem. Pro vedení města se přítomnost vojáků stala jedinečnou příležitostí k procvičení činnosti v rámci krizového řízení. Poskytnutím ubytování cvičícím vojákům v prostorech místní školy, integrovaného centra či divadla si město například ověřilo, zda je např. při živelné pohromě schopné zabezpečit střechu nad hlavou stovkám lidí. Zasazování průzkumníků pomocí vrtulníku Mi-171Š zase pomohlo starostce města paní Marii Chovanečkové ověřit, zda je místní heliport skutečně plně využitelný. Zapojení Policie ČR a Hasičského záchranného sboru do rozehraných incidentů pak prověřilo jak jejich schopnosti reagovat na až extrémní situace, tak schopnost vojenských profesionálů s těmito složkami Integrovaného záchranného systému efektivně spolupracovat v průběhu ozbrojených konfliktů.

Text a foto: kpt. Ladislav Kabát

Představujeme zajímavosti letošního 14. mezinárodního veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET 2017

Inspirace pro armádu

Dálkově ovládaná zbraňová stanice MGC 01

Na přelomu května a června se v areálu brněnského výstaviště uskutečnil již 14. mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky IDET 2017. „Jsem nesmírně rád, když tento veletrh během několika dní navštíví co nejvíce občanů. Je totiž důležité, aby lidé věděli, že mají armádu, věděli, co armáda dělá a jak je vyzbrojena. V současné bezpečnostní situaci je to o to důležitější,” řekl na úvod ministr obrany Martin Stropnický, který tuto akci společně s prezidentem České republiky Milošem Zemanem a dalšími významnými hosty zahájil.

Expozice Ministerstva obrany a Armády České republiky byla tentokrát navržena v duchu motta „Moje srdce bije pro armádu“. Symbolicky tak děkovala vojákům z povolání, kteří svoji práci dělají s maximální profesionalitou a zodpovědností, a příslušníkům aktivní zálohy, kteří jsou připraveni podpořit profesionální armádu a bránit tuto zemi.

Hlavním exponátem vnitřní expozice byl vrtulník Mi-171Š SOATU (modernizovaný vrtulník Mi-171Š vybavený pro speciální operace), doplněný prvky protivzdušné obrany RBS-70, radarem ReVISOR určeným k průzkumu vzdušného prostoru v malých

Ředitel VTU Jiří Protiva ukazuje ministru obrany antidronovou munici

výškách a aparaturou pozorovatele vzdušného prostoru (APVP). Součástí expozice byly také dva kontejnery polní laboratoře PPCHL, úkryt vojska IGLU či robotický pozemní systém UGV Taros.

S největší pozorností návštěvníků se ale setkaly trenažéry a simulace používané jak pozemními, tak vzdušnými silami. A to především z toho důvodu, že si je mohli osobně vyzkoušet.

Prezentovaly se i státní podniky

Letošní ročník mezinárodního zbrojního veletrhu IDET 2017 se mohl pochlubit i rekordním zastoupením 518 firem vystavujících zde své produkty. Mnohé z nich se prezentovaly velice zajímavými novinkami. A to včetně státních podniků, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo obrany. Například VOP CZ z Šenova u Nového Jičína zde vystavil vysoce mobilní pancéřové vozidlo 4x4 AJBAN. To disponuje nejmodernějšími technologiemi v balistické a antimi-nové ochraně. Díky své modulární konstrukci je možné jej konfigurovat tak, aby splňovalo podmínky nejtěžších operačních úkolů, zajišťovalo podporu a účastnilo se bojových misí.

Vozidlo 4x4 AJBAN v terénu

Samohybný raketometný systém BM-21 MT

Dalším předváděným produktem tohoto státního podniku je dálkově ovládaná zbraňová stanice MGC 01 určená především pro kulomet NSV 12,7mm. Novinkou na českém trhu je ochranný nátěr Battle Jacket, který je koncipován tak, aby zamezil úniku pohonných hmot z nádrží a cisteren po průstřelu. Kromě toho se VOP CZ prezentoval i autonomním robotickým vozidlem UGV TAROS, produkty kontroly podvozku vozidel nebo univerzálním nakladačem DAPPER MILITARY.

Také Vojenský technický ústav, s. p., nabídl několik exponátů. Asi nejžhavější novinkou mezi nimi byla antidrogová munice, kterou je možné použít proti bezpilotním prostředkům z granátometu ráže 40mm. „Základem naší munice je vystřelení sítě. Lanko se rotací rozloží do dvou až pětmetrové sítě, která se namotá do rotoru dronů. A tím je zlikviduje,” vysvětlil nám ředitel Vojenského technického ústavu Jiří Protiva. „Kromě mechanické eliminace dronů se věnujeme i té elektronické. Budeme zastupovat švýcarskou firmu, která vyvíjí speciální elektronické pistole schopné napojit se na dron a uzemnit ho. Následně je pak možné ho zlikvidovat.”

Bojová vozidla pěchoty

Na první pohled bylo zřejmé, že výrobci velice pozorně sledují požadavky Armády České republiky na doplnění a modernizaci výzbroje a pružně na ně také reagují. A právě z tohoto důvodu bylo na letošním ročníku zbrojního veletrhu velice silné zastoupení bojových vozidel pěchoty. Švédská společnost BAE System představila nejnovější verzi pásových obrněných vozidel CV90 CZ. Tyto obrněnci byly vyvinuty ve druhé polovině osmdesátých let minulého století především pro subpolární podnebí, proto se také vyznačují velmi dobrou mobilitou ve sněhu a podmáčeném terénu. Rakousko-španělské bojové vozidlo ASCOD bylo vybaveno izraelskou bezosádkovou věží Samson Mk2 s 30mm automatickým kanónem.

Bojové vozidlo Puma

Bojové vozidlo Lynx

Bojové vozidlo pěchoty Cv90 s bezosádkovou věží

Nejvýraznější zastoupení v tomto segmentu měli Němci. Společnost Rheinmetall představila novinku v podobě vozidla Lynx, která bude mít dvě základní verze. Vystavené vozidlo bylo vybavené věží LANCE s 35mm automatickým kanónem Wotan 35. Další německá firma PSM vystavila bojové vozidlo Bundeswehru Puma s automatickým kanónem ráže 30mm a věží, na kterou je možné osadit dvě protitankové řízené střely Spike RL s dostřelem čtyř kilometrů.

Nárůst českých zbrojařů

Asi nevýrazněji se mezi českými zbrojovkami na veletrhu představil holding Czechoslovak Group. Ten zde vystavil například novinku v podobě modernizovaného tanku T-72 4 Scarab s nainstalovanými bloky moderního dynamického pancéřování. Dále dva typy unikátních

bezpilotních letounů CANTAS, které vynikají schopností svislého startu a přistání. Samohybný raketometný systém BM-21 MT, který získal prestižní ocenění Zlatý IDET.

Nosným exponátem automobilky Tatra Truck bylo obrněné vozidlo TITUS kategorie MRAP. V její expozici byl dále k vidění v několika provedeních automobil TATRA FORCE, a to se standardní kabinou či čtyřdveřovou kabinou se zvýšenou balistikou a protiminovou ochranou. Úplnou novinkou byla pak prezentace speciálního vleku s podvozkem tatrovácké koncepce určeného především pro vojenské aplikace. Slovenskou část reprezentovala MSM Group, která představila celou škálu munice pro ruční zbraně i dělostřelectvo.

Společnost RETIA, která v současné době dodává naší armádě radary ReVISOR, se na veletrhu prezentovala mimo jiné modelovou situací detekce vzdušného cíle a také vyhodnocení úspěšnosti střelby na cíl

Autonomní robotické vozidlo UGV TAROS

pomocí systému RetTRACK. Tento optický systém umožňuje zaznamenávat průběh útoku na cíl a provádět následně vysoce přesný rozbor úspěšnosti palby.

Také společnost Zetor Engineering, jejíž mateřská firma je známá především výrobou traktorů, ukázala na veletrhu, že v poslední době se stále více zaměřuje na vojenský průmysl. Na IDET 2017 vystavila prototyp čtyřkolového bojového vozidla FOX. To bylo zkonstruováno pro čtyřčlennou posádku speciálních jednotek včetně potřebné výzbroje a výstroje. Avizované bojové vozidlo pěchoty Wolfdog zatím existuje především na papírech projekční kanceláře. Na veletrhu sice byly zveřejněny jeho parametry, ale v třírozměrném formátu zde byly k vidění pouze malé modely a model 1:1 výseku výsadečového prostoru vozidla.

Text a foto: Vladimír Marek

Budoucnost dělostřeleckých prostředků v AČR

Modernizace samohybných houfnic

Třiatřicet kusů samohybných kanónových houfnic umístěných na podvozku nákladního automobilu Tatra 815, která jsou ve výzbroji 13. dělostřeleckého pluku (Jince) Armády České republiky, má projít modernizací, a to zcela zásadní. Houfnice, respektive celý zbraňový komplet, je považován za hlavní dělostřelecký prostředek k poskytování palebné podpory zejména pro naše mechanizované prapory a brigády.

Samotnou modernizaci budou tvořit z 65 % dodávky zcela nových komponentů s charakterem vojenského materiálu, jako jsou např. kabiny se zvýšenou balistikou ochranou, navigační zařízení, poloautomatický systém řazení, balistické počítače, topení, klimatizace a granátomety. Zbýlých 35 % jsou poskytované služby,

kteří se týkají samotné práce k obměně a zástavbě nové techniky a to včetně následného proškolení obsluhy. Důvodem modernizace je skutečnost, že tyto houfnice, které jsou ve výzbroji armády již od 80. let minulého století, nebyly nikdy modernizovány a nesplňují tak již náročné požadavky pro jejich efektivní využití v boji. Kromě toho je třeba plnit požadavky NATO na zvyšování schopností dělostřelectva zejména v oblasti dostřelu (40 a více km) a v oblasti využívání inteligentní munice. Z toho důvodu byla zahájena příprava k pořízení nových děl ráže 155 mm. Tento požadavek lze naplnit pořízením 17 ks děl (16 ks pro dělostřelecký pluk, 1 ks pro výcvik ve Vojenské akademii Vyškov), s cílem uzavřít smlouvu v polovině roku 2018. Postupně do roku 2022 bude AČR disponovat 33 kusy zmodernizovanými houfnicemi DANA a 17 kusy děl ráže 155 mm. Potřeby armády (modernizace stávající techniky) se naplní za předpokladu maximální hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Cenový rozdíl (výhodnost investice) je přibližně 5 miliard Kč.

Text: redakce AR, foto: archiv

Vlevo modernizovaná verze, vpravo původní verze houfnice ShKH DANA vz 77

Žatecký mechanizovaný prapor cvičil v Doupovských horách

Operace SVOBODA II

Koncem května se ve vojenském výcvikovém prostoru Hradiště uskutečnil komplexní polní výcvik 41. mechanizovaného praporu Svoboda II. Součástí cvičení je velitelská příprava velitele brigády. Během ní se ostatní příslušníci štábu brigády i vojáci z dalších praporů účastní výcviku například v roli rozhodčích.

Místo nedaleko doupovského Měti-kalova si vybral jako své velitelské stanoviště podplukovník Líbal a od-tud řídil celé jedenáctidenní cvičení. Na vysvětlenou řídící cvičení uvedl: „Máme tady jedinečnou možnost si prakticky vyzkoušet, jak si jednotliví velitelé rot se svými podřízenými dokáží zorganizovat činnost. Probíhají zde pod námětem z bojového rozkazu velitele praporu rotní taktická cvičení s bojovou střelbou. To znamená, že každá z mých podřízených rot si projde během tří dnů nepřetržitého výcviku stejným scénářem.“

Přechod do protiútoků

Příslušníci 2. roty zahájili, tak jako před nimi 3. rota, přesunem do prostoru obrany, kde se připravili na odrazení útoku nepřítele. Poté, co útok odrazili, následoval přesun do nového prostoru, kde je čas ošetřit raněné, doplnit municí a připravit se na bojové střelby. V této fázi jsme zastihli štáb velitele praporu, jak pomocí dokonale vyšperkovaného plastického stolu, který ve zmenšeném měřítku představoval prostor operace, předával v bojovém nařízení úkoly zastupujícímu veliteli 2. roty a veliteli podpůrné jednotky. I když měli v bojovém rozkaze velitele praporu pouze neurčitou zmínku, že může po odrazení útoku nepřítele následovat protizteč, právě nyní se zastupující velitel 2. roty nadporučík Vitalij Kopecký dozvěděl, že přechod do protiútoků na signál se má stát realitou.

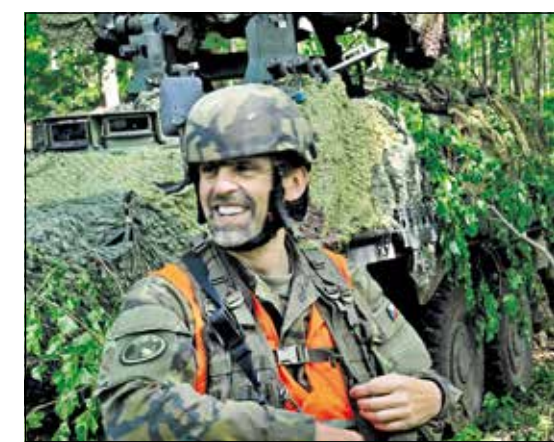
„No a teď se ukáže, jak umí velitel roty pracovat s tímto novým úkolem, jak si poradí s nečekanou situací. Jak dokáže rozdělit organizaci mezi své podřízené. Nemůže vše nechávat na sobě. Vždyť je to on, kdo řídí boj, plánuje,“ zdůraznil podplukovník Líbal.

Dodal, že za chvíli bude následovat přesun rotního úkolového uskupení do výchozího

prostoru, kde dojde k nácviu součinnosti před samotným protiútokem. Vedení bojové střelby je oním protiútokem a jím vrcholí celé třídní rotní taktické cvičení jednotek. Po splnění bojové střelby se plnění stejných úkolů během nepřetržitého třídního taktického maratónu ujme velitel a jeho podřízení z 1. roty.

Cvičila i jednotka AZ

Zřejmě také nová legislativa, která upravuje lepší postavení a ocenění vojáků v záloze, přispěla k tomu, že v prostoru Vojenského újezdu Hradiště v Doupovských horách tentokrát cvičilo více příslušníků aktivní zálohy. V minulosti, kdy rota AZ při 41. mechanizovaném praporu začínala, čítala kolem dvaceti dobrovolníků. Dnes se její počet pohybuje kolem 75 osob a pravidelného čtrnáctidenního cvičení se spolu s profesionály účastní i jejich záloha.

„Je nás tady z celkového počtu hnedle polovina a to je opravdu úspěch, protože uvolnit se v zaměstnání na tak dlouhou dobu není určité jednoduché. Ne každý z nás si to může dovolit,“ upozornil zastupující velitel roty AZ poručík Martin Kulich.

Jednotku jsme zastihli při výcviku taktiky družstva, které reagovalo na slabého protivníka, tedy na jednoho až dva střelce. Družstva rozdělená do sekce A a B postupovala podle taktického plánu. Zatímco vojáci sekce A na sebe poutali pozornost střelců, jejich kolegové ze sekce B se snažili nepozorovaně dostat k nepříteli obchvatem.

Podle velitele praporu tvoří jednotku dobrovolníci – srdcaři, kteří intenzivně využívají dobu stanovenou na výcvik. Ten probíhá nepřetržitě 24 hodin denně, čas je zde dokonale využit. Záložníci pomáhají cvičícím profesionálům už i tím, že zde kromě vlastního taktického výcviku v družstvech sehrávají roli opozičních sil a přibližují tak cvičení realně možným podmínkám skutečného boje.

„I když se naše řady rozrostly téměř geometricky, pořád máme ještě několik funkcí neobsazených. Rádi mezi námi přivítáme další zájemce o tuto službu,“ vzkazuje poručík Kulich všem, kteří ještě váhají přihlásit se do aktivní zálohy AČR.

Text a foto: Miroslav Šindelář

Polní chirurgický tým zachraňoval třináctiletého chlapce

Chodící krevní banka

Nebylo tomu ani týden, kdy se v polní nemocnici na základně Al Asád, kde působí český Polní Chirurgický Tým Irák (PCHT), uskutečnila akce registrace dobrovolných dárců krve. Tito dárce jsou v případě potřeby povoláni k odběru krve, pokud by docházely zásoby krevních konzerv, jelikož tato krevní náhrada může být skladována pouze v určitém množství a omezenou dobu.

Tento systém se nazývá Walking Blood Bank. Chodící krevní banka se zpravidla aktivuje v případě, že zásoby krve dochází, nebo je u jednoho pacienta potřeba více než deseti krevních derivátů. Navíc v polních podmínkách bývá k dispozici pouze krevní plasma a červené krvinky bez možnosti podávat krevní destičky (ty jsou při velké krevní ztrátě taktéž nepostradatelné a je potřeba je substituovat). Při registraci dobrovolných dárců je nutné u každého potenciálního dárce provést důkladné laboratorní vyšetření tak, aby v případě její aktivace docházelo jen k minimálnímu časovému prodloužení. Pak jsou tito dárce zařazeni do registru a poučeni, jak se chovat v případě potřeby a jejich aktivace. A tato aktivace dobrovolných dárců se uskutečnila naostro ani ne týden po jejich registraci do seznamu chodících krevních bank.

Masivní ztráta krve

Toho dne byl přivezen třináctiletý irácký chlapec se střelným poraněním v oblasti stehna levé dolní končetiny. Chlapec byl přivezen již v nestabilním stavu po značné krevní ztrátě. Po prvotním vyšetření bylo jasné, že je zasažena jedna z hlavních tepen, jelikož rána masivně krvácela. Rentgenový snímek ukázal, že je rovněž roztržena stehenní kost. Chlapec okamžitě dostal první transfúze krevních náhrad a plazmy a byl přenesen na operační sál, kde začala náročná operace. Nejprve bylo nutné nahradit část chybějící cévy náhradou, která se vytvořila z žíly z pravé dolní končetiny. Tento zákrok je sám o sobě chirurgicky a časově náročný, zvláště jedná-li se o dětského pacienta. Poté bylo nutné ještě operovat roztrženou stehenní kost. Po operaci byl chlapec přemístěn do prostor ICU (jednotka intenzivní péče) a jeho stav pečlivě monitorován. Ale náročná a několik hodin trvající operace byla nad síly organismu dítěte, zvláště když bylo navíc již oslabené masivní krevní ztrátou a dlouhým transportem před zahájením operace. Chlapcův stav se bohužel zhoršoval a byl významně nestabilní. Proto bylo rozhodnuto o aktivaci Walking Blood Bank.

Výrazná pomoc

Čerstvá krev má zásadní výhodu oproti zmraženým krevním konzervám v tom, že významně zlepšuje krevní srážení u traumatizovaného pacienta, jelikož obsahuje veškeré komponenty čerstvé, nepoškozené skladováním, oddělováním jednotlivých složek a konzervováním. Navíc obsahuje i výše zmíněné krevní destičky, které se v polních podmínkách skladovat a separovat nedají. Amplióny, které jsou rozmístěny po celé základně pro vyhlášení poplachů, tentokrát posloužily ke svolání registrovaných dárců. Po celé základně se nocí rozléhalo hlášení o hledání dobrovolníků s krevní skupinou A Rh+. Hlášení bylo vojensky strohé, ale všichni z něj cítili naléhavost potřeby životadárné tekutiny pro záchranu života. Bylo až neuvěřitelné, že první z dárců se dostavil do nemocnice do jedné minuty po vyhlášení aktivace Walking Blood Bank. Vše bylo přichystané k odběru, a tak první dárce již seděl na židli, jeho krev stékala do krevní konzervy, když se dostavil druhý dárce, a pak následovali další a další...

Uděláno bylo maximum

Krev, která se odebrala prvním dvěma dobrovolníkům, byla okamžitě podána raněnému chlapci. Asi největší odměnou a poděkování dárcům bylo, že mohli na vlastní oči vidět, jak jejich krev proudí do krevního

A fakta

Český polní chirurgický tým působil na západním hrotu operace Inherent Resolve od prosince loňského roku do června letošního roku. Tým byl včleněn do americké polní nemocnice úrovně ROLE 2. Jelikož se jednalo o jednorázové nasazení PCHT Irák bez předešlého a následného střídání, bylo nejprve nutné nastavit veškeré funkční mechanismy spolupráce jak s americkými zdravotníky na odborné úrovni, tak i s jejich logistikou, která polní chirurgický tým v místě nasazení zajišťovala. Během svého působení tým provedl 49 chirurgických výkonů v celkové a regionální anestézii, z toho bylo provedeno 44 akutních a 5 plánovaných zákroků. Ošetřeno bylo 53 pacientů a tým se podílel i na úspěšném zvládnutí několika hromadných příjmů raněných (MASCAL).

oběhu malého pacienta. Přesto, že se jednalo o příslušníky americké námořní péče, kteří jsou jedni z nejtvrdějších vojáků americké armády, bylo na jejich tvářích vidět dojetí a zadostiučinění, že jejich krev pomáhá raněnému dítěti. Byl to okamžik, kdy se spontánně uklidnil v nemocnici všechen shon a ruch a příslušníci polní nemocnice mohli být svědky této dojemné scény. Víc již nešlo v polních podmínkách pro záchranu chlapce učinit. Nyní byl nutný rychlý transport pacienta do „kamenné“ nemocnice s příslušným přístrojovým vybavením. Pacient byl předán iráckým vojenským zdravotníkům, kteří pro něj zajišťovali MEDEVAC let do Bagdádu. Bohužel ne všechny příběhy v životě končí šťastným happyendem. Následujícího dne jsme se dozvěděli, že přes veškerou snahu chlapec pár hodin po převozu zemřel...

Text: Mjr. Michal Kříž, Michal Voska,
foto: archiv PCHT

Inzerce

NÁČELNÍK STŘEDISKA OBSLUHY VÝCVIKOVÉHO ZAŘÍZENÍ BOLETICE

nabízí volné služební místo:
se stanovenou hodnotí
nadporučík – starší důstojník – náčelník logistiky

Požadujeme:

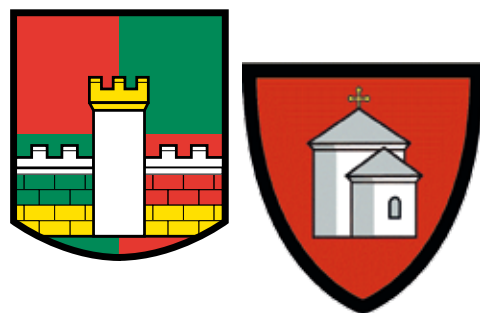
zkušenosti s řízením osob a využíváním výcvikových zařízení,
zkušenosti z hospodaření s materiálem,
základní znalost práce na PC,
dobrá znalost anglického jazyka.

V případě zájmu kontaktujte personalistku:
o. z. Jana Herbstová, alc.: 326 866, fax: 326 801,
ŠIS: jana.herbstova@sis.acr

do 31. 7. 2017.

Představujeme krajská vojenská velitelství

KVV Plzeň a pěší rota AZ

Svou rozlohou 7 561 km² je Plzeňský kraj třetím největším v České republice, počtem obyvatel se řadí na deváté místo v ČR. Sedm okresů kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov) představuje územní celky výrazně se odlišující krajinným charakterem, počtem i skladbou obyvatelstva, ekonomickým potenciálem, velikostí i hustotou osídlení. To vše jsou faktory, které ovlivňují i práci Krajského vojenského velitelství v Plzni.

V tomto městě byl 8. ledna 1683 dekretem Leopolda I. založen slavný 35. pěší pluk, jehož tradice dnes nese nejen známá hudební kapela složená z bývalých vojenských muzikantů, ale především se k odkazu Pětaticátníků hlásí i příslušníci pěší rot aktivní zálohy, kteří působí při zdejších krajských velitelstvích. To sídlí v budově, která byla postavena v roce 1897 a od samého počátku až dodnes je bez přerušení užívána armádou.

V roce 1954 byla v Plzni vytvořena krajská vojenská správa, která zde působila až do roku 1991. Od 1. ledna 1992 zde vzniklo vyšší doplňovací velitelství, které se v roce 1995 transformovalo na 22. velitelství územní obrany. To zaniklo v roce 2002. O rok později vzniklo Krajské vojenské velitelství, které zde působí do současnosti. Z historického přehledu velitelů a ředitelů KVV vyplývá, že nejdéle zde velel v letech 1959–1972 generálmajor Jan Mráz. Naopak nejméně zde, už jako ředitel, působil plukovník Miroslav Lysina, a to třináct měsíců.

„V současné době se naše velitelství zaměřuje především na prezentaci Armády České republiky na veřejnosti a nábor občanů do všech jednotek aktivní zálohy. V poslední době jsme splnili úkoly spojené s prezentací AČR při Slavnostech svobody, tradičních oslavách osvobození Plzeňského kraje americkou armádou, které vyvrcholily

právě zde v Plzni,” upozorňuje ředitel KVV plukovník gšt. Roman Kučera. „Rád bych podtrhl, že krajská vojenská velitelství jsou vojenskými správními úřady, které vykonávají ve svém územním obvodu státní správu a současně plní úkoly obrany státu podle zvláštních předpisů. Kromě této každodenní činnosti žijeme i úkolem opravy budovy, která po jedenáctiletém úsilí dostává novou fasádu z vnější strany, což oceňují především občané města.

Novodobé aktivní zálohy se začaly tvořit při krajských velitelstvích v roce 2004. Plzeňský kraj sice nemá na svém teritoriu mnoho vojenských útvarů, přesto se ale řadí mezi regiony s bohatou vojenskou tradicí a oplývá lidmi, kteří na profesi vojáka nezaněvřeli. Ti právě ve službě vlasti v řadách aktivní zálohy mnohdy vidí příležitost

něco ze svých zkušeností předávat. Vznik jednotky AZ při KVV Plzeň je spojen se jménem majora v záloze Michala Pechy, který byl jejím prvním velitelem. Podařilo se mu soustředit kolem sebe lidi se zájmem o vojenský a postupem času vybudovali kvalitní velitelský tým roty.

Složení této roty v současné době odpovídá obrazu dnešní společnosti. Najdete zde jak lidi s výučním listem, tak i vysokoškoláky. Většina příslušníků roty v ní pracuje od jejího založení a tvoří ono pevné jádro, ke kterému se postupně připojují další zájemci. O své činnosti pravidelně informují na vlastních webových stránkách širokou veřejnost.

Text: Miroslav Šindelář,
foto: archiv KVV

I v letošním roce navštívili naši vojáci francouzské poutní místo Lurdy

Proměny nejslavnější vojenské pouti

Od doby, kdy se ve světoznámém křesťanském poutním místě Lurdy setkali francouzští a němečtí vojáci, aby poválečným aktem usmíření a odpuštění položili základ nové tradici, uplynulo 59 let. V následujících letech se k nim přidávali další a další vojáci z mnoha zemí Evropy, Ameriky, Afriky a dokonce i Asie. Letos se slavná lurdská pout' konala v polovině května. V čem byla stejná jako ty předešlé a co přinesla nového?

Příslušníci naší armády jezdí do Lurd od roku 1992, tedy od dob, kdy ještě existovala československá armáda, ve které nepůsobila žádná Duchovní služba. Tehdy se mezinárodní pouti zúčastnila, spíše symbolicky, nepočetná skupinka vojáků. Dnes je situace zcela jiná. Do Lurd jezdí každoročně na sto našich příslušníků resortu obrany. Nejpočetnější skupinu tvoří tradičně žáci a posluchači vojenských škol, pobývající ve stanovém městečku. Vojáci z povolání a členové oficiální delegace jsou ubytováni ve dvou hotelech. O jejich bezproblémový pobyt se tradičně stará na žádost Duchovní služby AČR VOLAREZA. Základní programové schéma se nemění. Pout' je každoročně zahajována v obrovské podzemní Bazilice Pia X. Letos se tam sešlo na patnáct tisíc vojáků ze 40 zemí světa a samostatná delegace armády pod vlajkou Evropské unie. Taková akce nemá

ve světě obdoby. K vidění tu byly pestrobarevné uniformy vojáků z Beninu, Burkiny Faso, Madagaskaru, Jihoafrické republiky, Jižní Koree, Kamerunu a mnoha jiných zemí. Nejpočetněji byli zastoupeni Španělé, Němci, Poláci, Chorvaté a samozřejmě domácí Francouzi. Nově si nešlo nepovšimnout stále většího množství vojenských hudeb, které měly v rámci pouti samostatný hudební festival.

Mezi našimi vojáky, kteří se zúčastnili české mše, křížové cesty nad městem i nočního průvodu se svícemi, byla i skupinka žáků z vojenské školy v Moravské Třebové. Proč přijeli právě do Lurd? Filip Šindelář z třetího ročníku za souhlasného přitakávání spolužáků vysvětluje: „O téhle akci jsme se dozvěděli od starších spolužáků, kteří tu byli loni. Ve stanovém táboře se setkáváme se studenty jiných škol a porovnáváme třeba úroveň jazykových znalostí. Zatímco na naší škole se učí angličtina po celou dobu studia, Francouzi ji mají jen dva roky. Vyměňujeme si odznaky a hodnostní označení, je nám tu fajn. Tohle místo má zvláštní charisma. Je to poznat na každém kroku.“

Českou delegaci v Lurdech letos vedl generálmajor Petr Mikulenka (ZNGS – velitel Společného operačního centra). Před odletem zpět do vlasti řekl: „Naše výprava na této významné mezinárodní akci úspěšně reprezentovala celou Armádu České republiky. Byl jsem zde poprvé a mohu říci, že ve mně Mezinárodní vojenská pout' zanechala v mnoha ohledech hluboký dojem. Je dobře, že jsme tu byli. Děk zaslouží Duchovní služba AČR i VOLAREZA, že z naší strany proběhlo vše naprosto v pořádku.“ V poutním areálu zapálil generálmajor Mikulenka spolu s ostatními velkou svíci za naše druhoválečné a novodobé válečné veterány i za všechny ostatní vojáky naší armády a jejich blízké.

Letošní setkání v Lurdech bylo zvláštní i tím, že v zemi panoval v té době výjimečný stav, doprovázený zvýšenými bezpečnostními opatřeními. Ozbrojené hlídky v neprůstředných vestách dbaly na každém kroku na bezpečnost účastníků setkání. Proto mohlo být bez obav a v plné míře naplněno motto letošní akce „Daruj nám pokoj“. Příští Mezinárodní vojenská pout' bude mít za rok v květnu své již jubilejní šedesáté pokračování.

Text a foto: Václav Kupilík

Zaujalo nás v poslední době

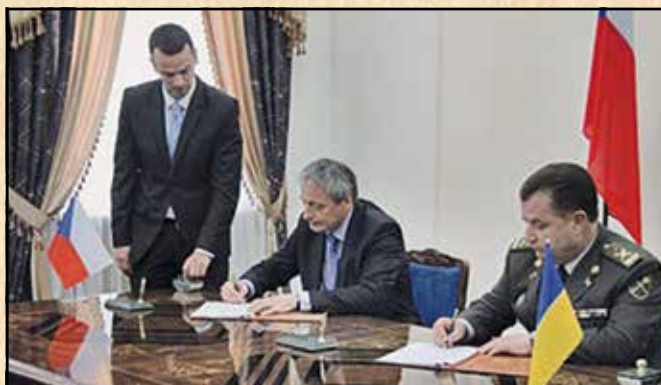
Pod záštitou ministra obrany Martina Stropnického se uskutečnil první Dětský den na Výstavišti v Českých Budějovicích, na kterém se prezentovala i Armáda České republiky.

Na konci května přistál na vojenském letišti Praha-Kbely vojenský letoun CASA C-295 se čtrnácti vojáky na palubě. Po šesti měsících na Sinajském poloostrově, kde působili v rámci pozorovatelské mise MFO (Multinational Force and Observers), se vrátili zpět na domovskou základnu.

Pro více než 300 logistiků vyčleněných především ze 141. zásobovacího praporu skončil komplexní polní výcvik ve výcvikovém prostoru Boletice. Vojáci měli k dispozici 136 kusů techniky. Cvičení, které řídil podplukovník Martin Stojánek, se orientovalo zejména na fungování všech jednotek v poli.

Ministr obrany Martin Stropnický se v Kyjevě setkal se svým ukrajinským kolegou Stěpanem Poltorakem. Hlavním tématem jednání byla situace na východě země. Podle ministra Poltoraka Rusko porušuje dohody z Minsku. Na Ukrajinu dováží těžkou techniku a situaci se nesnaží řešit mírovou cestou.

Podpis dohody potvrdil obrannou spolupráci mezi filipínským a českým ministerstvem obrany. V rámci společného jednání náměstků Jakuba Landovského a Tomáše Kuchty s náměstkou ministra obrany Filipín Ricardo A. Davidem a Raymundo DV Elefantom byly diskutovány možnosti rozšíření obranné spolupráce i aktuální bezpečnostní otázky v Evropě a v Jihovýchodní Asii.

Příslušníci 21. leteckého poradního týmu v Kábulu pokročili ve výcviku afghánských posádek vrtulníků Mi-17V5, když zahájili výcvikové lety s brýlemi nočního vidění. Tím se připojili k americkým kolegům 311. letecké expedici a poradní letky (311. AEAS), kteří s tímto druhem výcviku začali.

Zlato a titul mistra Evropy, jeden bronz a jedno čtvrté místo. To je skvělá bilance veslařů Armádního sportovního centra Dukla na mistrovství Evropy v Račicích. Medailové žně českých veslařů začala čtyřka mužů lehkých vah Jiří Kopáč, Milan Viktora, Jan Hájek a Jan Vetešník, která po výborném výkonu s jistotou obsadila třetí místo.

V Praze 6-Dejvicích byla na budově číslo popisné 6 v Buzulucké ulici odhalena pamětní deska připomínající s odstupem 75 let hrdinství Boženy Kropáčkové i hluboký příběh jedné z rodin zapojených během 2. světové války do českého protinacistického odboje. Stalo se tak za účasti zástupců Městské části Praha 6, příslušníků Armády České republiky, pamětníků a především pak příbuzných a přátel rodiny Kropáčkových.

Armádní vrtulník přepravil specializovaný lékařský ECMO tým i s unikátním vybavením za ohroženým dítětem do Fakultní nemocnice v Ostravě – Porubě. Vrtulník Mi-17 umožňuje rychlou přepravu ECMO týmu, který při záchraně dětí využívá metodu mimotělní membránové oxygenace. V podstatě to znamená, že specialisté mají na palubě připravený inkubátor a letí za miminkem, které potřebuje náhradní dýchání. Vrtulník jim pak umožní, aby se do vzdálenějších míst republiky, jako jsou Ostrava, Olomouc, Zlín nebo Brno, dostali daleko rychleji než sanitkou.

Na přelomu května a června se ve výcvikovém prostoru Škedé nedaleko přímořského města Liepaja uskutečnilo společné cvičení Vojenského technického ústavu, s. p., a protiletadlové raketové baterie Lotyšských národních ozbrojených sil. Jeho námětem byly ostré bojové střelby lotyšských protiletadlovců z ručních raketových protiletadlových systémů velmi krátkého dosahu RBS-70 na imitátory vzdušných cílů.

Oddíl českých výsadkářů ze 43. výsadkového praporu a jejich britští kolegové dnes společně seskočili z výšky 3 000 metrů z vojenského vrtulníku Mi-171Š nad chrudimským letištem, aby připomněli hrdinství československých parašutistů, kteří před 75 lety provedli úspěšný atentát na zastupujícího říšského protektora a generála SS Heydricha. Parašutisté, které v roce 1942 na výsadek do Čech dopravilo britské Královské letectvo RAF, se na úkoly připravovali na základnách pro zvláštní operace ve Skotsku. Dnešní seskok v Chrudimi zahájil třidenní výsadkářský triatlon Memoriál příslušníka praporu Nikolaje Martynova, který zahynul v roce 2007 při bojovém nasazení v Afghánistánu.

Ohlušující rachot proudových stíhaček v nízkém průletu, dravý štěkot služebního psa, palba z útočné pušky, vzdušný manévry bitevního vrtulníku, houkání sirén či tiché přistání výsadkáře – to nebyla bojová scéna z nejnovějšího kasovního trháku, nýbrž scénář Dne otevřených dveří u 102. průzkumného praporu.

Po více než půl roce působení na území Iráku v rámci operace Inherent Resolve ukončili příslušníci 1. úkolového uskupení Polního chirurgického týmu Irák (PCHT Irák) svoji činnost a předali plnění operačního úkolu norským kolegům. To se uskutečnilo od 1. do 7. června.

Vrcholní představitelé EU, řada ministrů zahraničí a obrany, diplomaté, zástupci obranného průmyslu, think-tanků i akademické obce se sešli na pražském Žofíně, aby společně hledali možnosti dalšího posilování evropské obrany.

Předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Jan Hamáček navštívil v doprovodu velitele Vzdušných sil AČR generálmajora Jaromíra Šebesty lokalitu Hlavenec u Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi, kde se nachází 261. středisko řízení a uvědomování. Poté se Jan Hamáček setkal ve Staré Boleslavi s náčelníkem Vojenské policie brigádním generálem Pavlem Křížem. Ten mu představil zdejší pohotovostního oddělení Velitelství Vojenské policie Tábor.

Inspektoři odboru státního dozoru sekce dozoru a kontroly MO dohlíží na bezpečnost práce

Zdravé a bezpečné pracoviště

V důsledku pracovních úrazů a nemocí z povolání přichází česká společnost minimálně o 15 až 30 miliard ročně. Proto zvyšování úrovně bezpečnosti práce a bezpečnosti při výkonu služby patří v resortu obrany mezi hlavní cíle, které má ve své gesci odbor státního dozoru sekce dozoru a kontroly Ministerstva obrany.

Za minulý rok byly v této oblasti provedeny v resortu desítky kontrol, při kterých se inspektoři odboru státního dozoru sekce dozoru a kontroly MO zaměřili prioritně na vojenské objekty přístupné veřejnosti, výcvik vojsk nebo sklady munice a hořlavin,“ říká náměstek pro řízení sekce dozoru a kontroly MO Antonín Rada. „Největším úspěchem této preventivní činnosti je skutečnost, že v resortu obrany nedošlo v uplynulém roce k žádnému smrtelnému služebnímu úrazu.“

Prioritou je prevence

Prevenci a předcházení většině úrazů na pracovišti a v neposlední řadě zlepšování povědomí o důležitosti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, to jsou priority, které má odbor státního dozoru ve své gesci.

„Inspektoři odboru v minulém roce provedli kontroly na desítkách pracovišť a v objektech napříč resortem,“ informuje Radek Tolar, ředitel odboru státního dozoru sekce dozoru a kontroly MO. „Bohužel, jen dvacet

procent kontrolovaných míst bylo bez podstatných závad. V případě zjištění nedostatků vyžadujeme písemnou zprávu o přijatých opatřeních k jejich odstranění a případně následuje opětovná kontrola.“

Odborný a perfektně vyškolený personál je podmínkou a také zárukou kvalitně vykonávaných činností v oblasti bezpečnosti práce a provozu technických zařízení. „Zajištění odborníků je pro nás velmi důležité,“ pokračuje ředitel Tolar. „Proto bylo v minulém roce vyškoleny a přezkoušeno přes sto revizních techniků elektrických, plynových, tlakových a zdvihacích zařízení, více než dvacet topičů středotlakových kotlů a v součinnosti s Vyšší odbornou školou Frýdek-Místek získalo kvalifikaci dvacet odborně způsobilých osob a techniků v požární ochraně.“

Kromě kontrolní činnosti odbor zabezpečuje i odbornou, správní a expertní činnost. Jen v rámci lektorské činnosti a prověřování odborné způsobilosti osob bylo v součinnosti s Velitelstvím výcviku – Vojenskou akademií ve Vyškově realizováno v patnácti termínech osm odborných seminářů, kterých se zúčastnilo přes dvě stě padesát osob.

V rámci akreditace odboru státního dozoru v prevenci rizik v oblasti Bezpečnosti a ochrany zdraví při práci bylo vyškoleny a přezkoušeno téměř devadesát osob. Ve spolupráci s Univerzitou obrany, katedrou strojírenství proběhl kurz nedestruktivního zkoušení tlakových nádob pro revizní techniky MO.

Statistika za rok 2016

V resortu obrany došlo v minulém roce celkem k 1 790 služebním úrazům a 104 pracovním úrazům. Z toho 781 služebních a úrazů a 35 pracovních úrazů mělo za následek neschopnost delší než 3 kalendářní dny, 1 009 služebních úrazů a 69 pracovních úrazů bylo bez následné neschopnosti. Závažných úrazů, které si vyžádaly hospitalizaci nad pět dnů, bylo evidováno 23, z toho 20 služebních a 3 pracovní. Z této statistiky vyplývá, že v roce 2016 došlo k mírnému nárůstu četnosti (počet úrazů s neschopností delší než 3 kalendářní dny/100 osob) případů neschopnosti pro služební úraz vojáka, a to z hodnoty 3,41 na hodnotu 3,48 a pro pracovní úraz z hodnoty 0,49 na hodnotu 0,52. Průměrná doba trvání služebního úrazu činila 44 dnů a pracovního úrazu 61 dnů. Denně chybělo v důsledku úrazů ve službě 93 vojáků a v pracovním procesu 6 občanských zaměstnanců.

Do pěti pracovních dnů

„Ze statistiky rovněž vyplývá, že „nejohroženější“ skupinou dle věku zraněného jsou vojáci ve věku 30 až 35 let a zaměstnanci ve věku 55 až 60 let,“ upozorňuje Radek Tolar. „Služební úrazy v drtivé většině vznikly při výcviku a při tělesné přípravě, pracovní úrazy pak nejčastěji v oblasti pohybu osob a dopravy. Nejvíce úrazů – 137 – bylo evidováno u 53. pluku průzkumu a elektronického boje, ale z hlediska přepočtu úrazů na 100 osob se jeví jako nejrizikovější 43. výsadkový prapor v Chrudimi s hodnotou 19,4, což znamená, že úraz utrpěl téměř každý pátý voják.“

V této souvislosti bohužel stále nejsou dodržovány základní povinnosti stanovené nařízením vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu a RMO č. 11/2009 Věstníku Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a při výkonu služby. „Úrazy, které si vyžádaly hospitalizaci, nejsou našemu odboru hlášeny bez zbytečného odkladu a záznamy o úrazech se nevyhotovují neprodleně, nejpozději však do pěti pracovních dnů ode dne, kdy byl úraz zjištěn, ale někdy i s více než několikaměsíčním zpožděním,“ konstatuje ředitel odboru státního dozoru Radek Tolar a dodává, že tímto pak dochází k výraznému zkreslení statistik.

Světový den bezpečnosti práce

Památce obětí pracovních úrazů a nemocí z povolání a zraněných při práci je tradičně věnován Mezinárodní vzpomínkový den, který představuje příležitost zdůraznit prevenci a předcházení většině úrazů a nehod na pracovišti a v neposlední řadě zlepšovat povědomí o důležitosti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. U příležitosti tohoto dne

uspořádal v květnu odbor státního dozoru sekce dozoru a kontroly MO ve spolupráci s Evropskou agenturou pro bezpečnost práce a sociálních věcí, Výzkumným ústavem bezpečnosti práce a dalšími partnery odborné setkání více než sto dvaceti odborníků nejen z resortu obrany. Zúčastnili se ho kromě dalších i představitelé Technické inspekce ČR, Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva zdravotnictví ČR a v neposlední řadě i zástupci z Enterprise Europe Network.

Kromě dalších hostů vystoupil předseda Stálého výboru pro legislativu při Radě vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, který upozornil na změny legislativních norem v této oblasti. Vedoucí skupiny hygieny práce a pracovního lékařství odboru

hygieny a laboratorní diagnostiky Vojenského zdravotního ústavu Pavel Aganov zase připomněl povinnosti zaměstnavatele v oblasti kategorizace prací a v krátkosti zmínil i problémy, které se v resortu obrany v souvislosti s kategorizací prací vyskytují.

„Naším cílem je vytvářet podmínky pro bezpečné a zdravé neohrožující pracoviště, dlouhodobě snižovat úrazovost a dosáhnout toho, aby bezpečnost a ochrana zdraví při práci a při výkonu služby byla jednou z respektovaných oblastí v resortu obrany a stala se uvědoměním pro všechny jeho zaměstnance,“ dodává závěrem ředitel odboru státního dozoru Radek Tolar.

*Text a foto: Jana Deckerová
ve spolupráci se sekci dozoru a kontroly MO*

První kroky příslušníků aktivní zálohy AČR den za dnem

Deník záložníků

V rámci šestitýdenního kurzu základní přípravy AZ, který proběhl ve Vyškově, vám přinášíme osobní zkušenosti dvou účastníků kurzu. Pohled záložníků popisuje, jak náročné je absolvovat tento kurz a s čím vším se musí vypořádat. Jde o pokračování Deníku záložáčky, ovšem mužským pohledem.

Vojín X

Přijde nám to už jako celá věčnost co tu jsme. Pomalu, ale jistě se sehráváme v pochodování, rychleji reagujeme na povel a celkově se s tím tady sžíváme. Jasný důkaz toho je, že už automaticky většinou místo já používám my. Na vojně totiž není žádné já, ale pouze my! My jednotka!

Den začal nástupem v příjemných 6:30 a pochodem směrem do přednáškové místnosti, kde jsme měli besedu s místním kaplanem. Hned od začátku nás přesvědčil

o tom, jaký je to příjemný chlapík, a že kaplan v armádě určitě nemá na starosti jen zpovídání vojáků, ale také celkově uklidňovat a zlepšovat morálku na útvaru. Po besedě jsme se přesunuli do lékařského zařízení v místních kasárnách, kde proběhlo zdravotní přezkoumání. Kontroluje se zrak, sluch, moč (hlavně kvůli zjištění přítomnosti omamných látek) apod. Hned jsem věděl, že toto bude dost na dlouho, tak jsem rychle vyplnil papíry, nacpal se dopředu a hurá na prohlídky. Za odměnu, my co jsme byli rychlí (asi prvních 13 lidí) jsme si nastoupili před budovou a pochodovali zpět do kasína, převlékli se do sportovního a šli na přezkoušení z tělesné zdatnosti.

„Vojáci pozor! Poklusém, klus!“ zaznělo z úst našeho instruktora po nástupu před ubikacemi. Nohy z kanad, na které jsem nebyl zvyklý, jsem cítil pořádně a už při rozehrátí směrem k oválu jsem byl poměrně vyčerpán, ale furt jsem si opakoval, proč to dělám, a že se musím kousnout. Na nic moc se nečekalo, trochu jsme se rozvčílili a než jsme se naděli, už jsme přitahovali hlavu ke kolenům, následovaly kliky a v pravé poledne jsme startovali dvanáctiminutový

běh, což je disciplína, které se asi většina z nás nejvíce obávala. Po celou dobu přezkoušení jsme jeli všichni na plno, ale ne všem to stačilo. Výsledky jsme se měli dozvědět až večer. Po obědě jsme dostali pořádného zprda za to, že jsme opustili jídelnu bez povolení, takže si to prej ráno na rozcvičce v 5:15 pěkně odskáčem. Zaslechl jsem z úst kapitána něco o 15 km, ale doufám, že to byl jen vtípek... Následovala výuka a po ní přezkoušení zbytku druhé čety. My, co už jsme přezkoušení měli za sebou, jsme zatím posilovali a po očku sledovali, jak to ostatním jde. Bohužel, někteří měli velké problémy, jeden voják udělal pouze 8 kliků (nevím, zdali se mu všechny kliky počítaly) a padl vyčerpaním, běh u něj nedopadl o moc lépe. Jsme jedna četa, všichni se mu určitě pokusíme pomoci, ale nevím, jestli to dokončí. Armáda holt není pro každého. Na druhou stranu, padaly i výborné výkony, vše je jen o tom, jak se kdo připraví. Večer už byl klidnější, jelikož jsme neběhali, ale učili se na učebně. Tam by to bylo i fajn, jen kdyby lavice nebyly pro žáčky základní školy. Já s téměř 190 cm mám velké problémy se tam poskládat a trpím více než při pochodování či běhu. Na konci nám byly sděleny výsledky z tělesného přezkoušení. V naší četě to z 38 lidí dala většina, přesný počet neúspěšných jsem nestodoval, ale myslím, že to bude asi 8–13.

Ve 22:10 jsme dorazili na pokoj a strávili zbytek večera uklízením, jelikož nás bude dnes či zítra čekat kontrola ubikací. To je asi vše, co se dělo druhý den. Věřím, že z nikoho nadšení neopadlo a budeme všichni pokračovat i dále! Za mě osobně, stále super a užil jsem si to tu ještě více než první den.

Vojín Y

Ráno jsme se všichni přesunuli po snídani k doktorům na odběr moči, kontrolu tlaku a pak následovala dlouhá čekačka na doktora, který provedl opravdu zběžnou kontrolu a opětovné pročítání zpráv z vojenské nemocnice.

Po několika hodinách jsme měli konečně hotovo a mohli jsme pokračovat na to, z čeho mělo pár lidí obavu – a to fyzické přezkoušení, pro muže kliky / sed lehy / běh, pro ženy sed lehy a běh. Od červencové úpravy jsou nároky pro muže i ženy ještě

menší, tudíž je zkouška jednodušší. Následuje pochod na ubikace, a máme 15 minut (ve skutečnosti byste měli být všude o 5 min dřív, a než vás vypustí, tak vám ještě pár informací řeknou a nestíháte) na vyběhnutí osm pater plus pro někoho méně, samozřejmě převlečení do maskáčů, všechno s batohem s potřebným vybavením (ten máte pořád sebou ať na běhání položený u dráhy, tak na svačině, na učebně atd.) a nástup.

Díky opozdilcům můžete po běhu, klikování, pochodování a vyběhnutí osmi pater (vše v hrozném dusu a teple) na jídlo poklusem. © Prostě teď už se s námi přestávají mazlit a bude hůř... Následují učebny a střídají se instruktoři: salutování, oslovování, tvary při nástupu, strážní služba, základní údaje o první pomoci v boji... Vše jsou to zkušenosti profíci, takže když se učíte o strážní službě, učí vás někdo, kdo to dělal např. 10 let a zažil tisíce

různých situací a nestalo se, že by někdy nevěděl odpovědět na otázku. Např. první pomoc dělá instruktor, který fungoval i v Afghánistánu, kde se s vážným zraněním setkával poměrně často. Je 22 hodin, my stojíme ve tvaru před ubytovnou a jdeme se připravit, dofasovat potřebné věci, co jsme někteří nedostali (lístky na jídlo, kartáče na boty...). Možná, že už ve 23 hod. půjdeme spát, abychom mohli v 4:45 vstát na ranní rozcvičku.

Foto: Michal Voska

Tradiční airshow, která vstoupila již do 27. ročníku s podtitulem „Hvězdy na nebi“

Aviatická pout'

Svátek letectví přilákal do Pardubic desetitisíce návštěvníků. Největšími lákadly byly moderní stroje, ukázka vysoké akrobacie, ale i vzpomínka na historické letouny, které svojí elegancí fascinují fanoušky na celém světě. Armáda České republiky přispěla řadou letových a statických ukázek techniky.

Program Aviatické pouti byl koncipovaný jako velkoprostorové divadlo na zemi i ve vzduchu. Návštěvníci díky tomu mohli zhlédnout scény z dějin aviatiky a slavné válečné scény. Účinkujícími byli nejlepší piloti a slavná letadla. Atmosféru navíc doplňovaly pyrotechnické efekty, pozemní technika včetně komparsu v dobových kostýmech a uniformách. Letošní sedmadvacátý ročník byl ve znamení připomínky historie v podobě strojů, které jsou již legendami.

Patří k nim například Spitfire, Mustang, Stinson Reliant, Bleriot a řada dalších. „Začátek letového programu patřil ženám usedajícím za řízení letadel. Chtěli jsme tím mimo jiné připomenout stodesáté výročí narození známé americké pilotky Amelie Erhartové, která od druhé poloviny dvacátých let uskutecnila řadu dálkových letů,“ uvedl jeden z organizátorů Jan Rudzinkyj.

Armáda České republiky pro letošní ročník přichystala průlet a ukázky letecké techniky

strojů L-159 Alca, JAS-39 Gripen, Mi-24 a dalších. Veřejnosti se představil i nový display pilot kapitán Ivo Kardoš, který své umění předvádí na stroji JAS-39 Gripen. Pro podobné ukázky byl na základně Čáslav certifikován a je tak současně jediným pilotem oprávněným k předvádění prvků vysoké pilotáže na domácích i světových airshow. Kromě leteckého umění pilotů byla pro zájemce nachystána ukázka novodobých bojových prostředků, transportérů, nákladních vozů, ale i zbraní, které vojáci používají, včetně útočné pušky Bren a pistolí CZ.

Kromě armády se zde prezentovala i řada státních podniků, v čele s LOM Praha, s. p., či Centrem leteckého výcviku, sídlícím na letišti v Pardubicích.

Text a foto: Michal Voska

Vojenský umělecký soubor Ondráš absolvoval turné po Japonsku

Konnichiwa, Ondras

Od Tokia, Honšú po Fukuoku na ostrově Kjúšu, tam všude vystoupili se svým programem tanečníci a muzikanti z Vojenského uměleckého souboru Ondráš. Ve vyprodaných sálech jim během čtyřiaadvaceti vystoupení tleskalo přes dvanáct tisíc nadšených japonských diváků. O našem folkloru v zemi vycházejícího slunce, ale i o zvlátnostech Japonska se s námi podělila Anna Burianová, tisková mluvčí a zároveň i jedna z tanečnic souboru.

Patnáct tanečních párů, sedm muzikantů a jedna zpěvačka byli na pódiu téměř každý den. I přesto měli jeho členové příležitost poznat japonskou kulturu od chrámů po pagody, ochutnali japonské jídlo, přesvědčili se o nátuře jinak nesmělých Japonců. V některých městech byli ubytováni přímo v rodinách a zjistili, že je to velmi hudební národ hrdý na svoji zemi a své tradice. Ale možná i díky tomu se zajímají

o historii jiných zemí, a právě prostřednictvím Ondráše poznali i náš národní folklór.

Každý den na pódiu

„Vystupovali jsme po dobu šesti týdnů, a to opravdu téměř každý den,“ říká Anna Burianová, tisková mluvčí souboru, ale zároveň také jedna z tanečnic. „Přiletěli jsme do Tokia, kde jsme strávili téměř devět dnů, pak naše

turné pokračovalo na ostrov Honšú a dále do Fukuoky na ostrově Kjúšu a končili jsme opět v Tokiu. Hodně času jsme strávili cestováním a přesunováním na místa našich vystoupení skoro po celém Japonsku. V místě jsme pak strávili nejdéle tři dny a jeli zase dál.“

Turné to bylo velmi časově náročné. Přesuny, přípravy na vystoupení, samotná vystoupení, ubytování. „Mělo to ale jednu velkou výhodu,“ konstatuje Burianová. „Tím, že jsme skutečně vystupovali skoro denně, postupně odpadala tréma a získávali jsme jistotu. Řada z nás jsou amatéři a během sezony máme tak dvacet vystoupení. Proto to pro nás tady v Japonsku byla obrovská škola a získané zkušenosti si s sebou určitě odvážíme. Přínosem bylo i to, že i když nás bylo téměř čtyřicet, tak jsme museli fungovat jako jeden tým. To byla zkušenost k nezaplacení.“

Rok a půl příprav

Přípravy na japonské turné trvaly rok a půl. Program byl sestaven z čísel, které má soubor v repertoáru, některá čísla nastudovala nově. Nejvíce tanců bylo z Čech a Moravy, Slovensko reprezentoval tanec Kubra. Čechy a Moravu reprezentovala Holubička a Mateniky.

Podobný zájezd do země vycházejícího slunce absolvoval soubor už dvakrát. Bylo to v roce 2002 a 2008. „Stejně jako tehdy jsme i letos přijali pozvání od japonského manažera, který se na podobná turné specializuje,“ pokračuje Anna Burianová.

Japonské publikum byl pro soubor trochu nezvyk. „Japonci jsou velmi ohleduplní k druhým, proto nikoho nepřekvapí, pokud potká někoho s rouškou na ústech,“ vzpomíná na nezvyklý pohled do publika Anna Burianová. „Pro nás to byla rarita. Nechybí jim ani disciplína, proto i potlesk byl vždy velmi krátký. Ale to, že jsou z našeho vystoupení nadšení, jsme poznali na konci celého vystoupení, kdy jsme museli přidávat i několik děkovaček za sebou.“

Selfička o přestávkách

Program trval devadesát minut, sály byly nabité. Na představení přišlo pět set i tisíc lidí. „Vystoupení začínala tak kolem půl druhé odpoledne, proto byli v publiku především starší lidé, kde převládaly ženy,“ vysvětluje Burianová. „Děti tam moc nebylo a mužská část byla také v menšině. Velkým zážitkem pro nás byly ale workshopy, kde jsme japonské taneční páry učili naše tance. Vítili nás čajovým rituálem, což je pro ně projev úcty. Následovala výuka našich tanců, Japonci ve valašských krojích se otáčeli v kole a dokonale nás kopírovali. S dětmi jsme se však setkali v rámci domluveného programu ve školách, kde jich v tělocvičně bylo obrovské množství. Nejdříve je naši tanečníci učili kroky, pak se přidali muzikanti a tělocvična se rozhybala. V rámci workshopů nám zase oni předvedli naprosto perfektně zvládnutou choreografii Lúcnice, oni to úplně do posledního detailu dokonale zkopírovali. A učili se to jen z pouhého videa.“

Japonci jsou známí svým neustálým fotografováním všeho a všech. To se potvrdilo i na vystoupeních Ondráše. „O přestávce jsme proto vždy vyčlenili dva taneční páry, se kterými se Japonci fotili,“ pokračuje tisková mluvčí. „Hned se shlukli kolem, v ruce

fotoaparáty nebo mobily a fotili a fotili. Když se více osmělili, tak se fotili i s námi, selfička samozřejmě nechyběla. Ale obdivovali i naše kostýmy a sahalí si na ně.“

Zavazadla jen do 30 kil

Tanečníci jsou zvyklí vystupovat na každém tanec v kroji, který k dané písni patří. „Při našich vystoupeních u nás doma vozíme krojů opravdu hodně,“ konstatuje Burianová. „Proto pro nás byl velký oříšek, jak všechno minimalizovat a naskládat do kufru, který mohl mít nejvíce třicet kilo. Před každým vystoupením jsme si pak kroje nejen sami žehlili, ale v hotelích nebo ubytovnách jsme si je i prali. Zajímavostí pro nás bylo, že Japonci perou jen ve studené vodě. Výhodou bylo, že jsme mohli všechny barvy dát dohromady, vypralo se to, a opravdu se to neobarvilo. Dušička v nás ale byla malá, abychom třeba bílé košile neměli růžové,“ usmívá se tanečnice. S vodou to ale nebylo překvapení poslední. Japonci mají téměř na vše své pravidla, která se mohou zdát zvláštní. Týkalo se to i sprchování. Princip japonského koupání totiž nespočívá v očištění těla, ale hlavně v jeho regeneraci. Předtím, než vstoupí do velké vany, tzv. ofury, sprchují se ve sprchovém koutě vsedě na stoličce, a teprve potom následuje vana. Ta je plná horké vody a postupně se v ní vykoupě celá rodina,“ vysvětluje Burianová. „Hned na začátku nám bylo řečeno, že se můžeme sprchovat pouze v době od pěti odpoledne do půl dvanácté v noci, což nám přišlo také zvláštní, protože mnoho z nás se sprchuje i ráno.“

Čerstvé ryby a sushi

Japonci jsou národem, který se dožívá vysokého věku. Určitě je to způsobené i zdravou stravou, složenou z čerstvých ryb, ovoce a zeleniny a velkého množství rýže. Všichni jedí hůlkami a ovládají to naprosto dokonale. „Rýže hraje prim a jedí ji téměř

ke všemu,“ vzpomíná na stravování během celého pobytu sympatická mluvčí. „Úžasné byly čerstvé ryby, velké množství zeleniny připravené na různé způsoby, horké polévky, které se prodávají na každém kroku a třeba i hned brzy ráno a Japonci je snídají cestou do práce. Prodejci velmi dbají na čistotu, takže se nemusíte bát dát si něco na ulici. A samozřejmě, že jsme nezapomněli ani ochutnat jejich pověstné sushi. Jako jsou u nás populární fast foody s hamburgery, tam je všude sushi.“

Ve městě Fukuoka byl soubor ubytován po dvojicích v rodinách. I tady byla příležitost proniknout pod japonskou pokličku. „Někoho vzali na večeři do restaurace, já jsem absolvovala večeři v rodině,“ vzpomíná členka souboru. „Jídlo se od restaurace moc nelišilo, základem je velká krabice rýže, každý má misku a na stole je spousta dalších misek, ze kterých si nabírá každý, co chce. Velmi nám to chutnalo. Při zájezdech jsme stravu řešili v obchodních centrech a většinou to bylo opět sushi. Ten, komu nechutnalo, pak měl trochu problém, co si dát.“

Historie i současný život

Všechna vystoupení vojenského uměleckého souboru Ondráš měla v Japonsku velký ohlas. Z pódia do hlediště posílali tanečníci a muzikanti tolik energie, která rozproudila krev i v jinak velmi klidných Japoncích. Potlesky a děkovačky dávaly souboru jistotu, že český a moravský folklór u Japonců zabodoval. „Byla to pro náš soubor velká zkušenost, mnozí z nás byly na takovém turné poprvé,“ dodává závěrem Anna Burianová. „Velkým zážitkem pro nás bylo, že jsme Japonsko poznali trochu více než na běžném zájezdu a podařilo se nám seznámit se nejen s historií a tradicemi Japonska, ale poznali jsme i jeho současný život.“

*Text: Jana Deckerová,
foto: VUS Ondráš*

Inzerce

Pozývame vás na otvorené stretnutie

1. absolventov Vojenskej strednej odbornej školy leteckej k 50. výročia jej založenia.

Stretnutie sa uskutoční v dňoch **7. – 10. 9. 2017** vo Zvolene s výjazdom do Prešova a Košíc.

Je otvorené pre všetkých absolventov vojenských leteckých škôl a záujemcov o históriu vojenského letectva.

Prihlásiť sa môžete **do konca júla /července/ 2017** na adresách:

Ľubomír Mihál, Hviezdoslavova 1440/35, 974 01 Banská Bystrica, mob.: **421 908 605602**,

E-mail.: **linius.maska@gmail.com**, kde dostanete aj podrobnejšie informácie.

Tie sú tiež uvedené na **https://sites.google.com/view/pokepr50**.

Ruské tanky T-14 Armata až po roce 2020

Odyssea tanku T-14 Armata

Podle ruského deníku Izvestija vyvíjený ruský hlavní bojový tank T-14 Armata vstoupí do výzbroje ruské armády až po roce 2020. Přitom ještě nedávno ruská média mluvila o dodávkách 2 300 tanků Armata do roku 2020.

První tanky Armata získá elitní a historicky slavný 1. gardový tankový pluk z 2. gardové motostřelecké tamanské divize. Divize byla původně v rámci reformy ruské armády v roce 2009 rozpuštěna, ale po roce 2013 je znovu budována. Poprvé se 1. gardový tankový pluk osvědčil v roce 1941 v bojích u Mcenského újezdu. Vrcholem druhoválečné anabáze byla bitva u Kursku, kdy pluk deset dní zadržoval německý tankový sbor a způsobil nepříteli značné ztráty. Pluk se také účastnil dobývání Berlína.

V současné době je 1. pluk vybaven tanky T-72B3. Podle deníku Izvestija, který se odvolává na informace získané na hlavním velitelství pluku, má právě 1. gardový tankový pluk vůbec jako první získat nejnovější tanky T-14 Armata. Nastane tomu ale až po roce 2020. „1. gardový pluk byl vždy symbolem a hlavním zdrojem síly našich obrněných divízi. Byla čest zde sloužit... Mnoho důstojníků prošlo touto jednotkou a následně obsadili vedoucí pozice na ministerstvu obrany. Přezbrojení na nejnovější tanky T-14 Armata je pro členy jednotky

znaméním uznání. Zvedne také hrdost jednotky, protože se naváže na tradici hrdinné minulosti,“ řekl veterán pluku Sergej Suvorov.

O nové rodině ruských bojových vozidel se začalo mluvit výrazněji v roce 2012 a prototyp si mohli poprvé prohlédnout nejvyšší ruští představitelé na výstavě Russia Arms Expo 2013. Tehdy velitel pozemního vojska, generálplukovník Vladimir Chirkin v rozhovoru pro rádio Echo Moskvy uvedl, že tanky Armata, bojová vozidla pěchoty Kurgaňec-25 a obrněná transportní vozidla Tajfun získá ruská armáda již v roce 2015.

V roce 2015 ruský propagandistický web Sputnik uvedl, že vývoj tanku Armata bude dokončen v roce 2015 a masová sériová výroba začne v roce 2016. „Přesouváme se do další výzkumné a vývojové fáze projektu, který bude dokončen v roce 2015,“ citoval Sputnik News Vjačeslava Khalitova, náměstka generálního ředitele firmy UralVagonZavod. „V souladu s plánovanou kapacitou se očekává zahájení výroby roku 2016.“

Od roku 2016 do konce roku 2020 ruská armáda očekávala 2 300 bojových tanků Armata, které měly nahradit všechny hlavní aktivní bojové tanky ruské armády (především T-72). V roce 2016 ruská tisková agentura TASS přinesla zprávu o startu sériové výroby a o výrobě prvních 100 tanků Armata v letech 2017 až 2018. „Navržená doba dodávky – 2017 až 2018 – se nebude měnit,“ uvedl tehdy pro tiskovou agenturu TASS Vjačeslav Khalitov.

„Testování Armaty probíhá podle plánu bez jakýchkoliv problémů,“ řekl zase v roce 2016 Alex Tharich, zástupce ředitele UralVagonZavod ruskému deníku Izvestija. „Sériová dodávka může začít každý moment, tak rychle, jak zákazník chce.“

Nyní však i podle propagandistického deníku Sputnik nezačne výroba tanků Armata dříve než v roce 2020 a vozidel Kurgaňec-25 po roce 2021. Toto datum ostatně odhadovali někteří západní odborníci (např. polský Marcin Gaweda), kteří pokládali za nemožné, aby Rusové byli schopni tak rychle vyvinout a především ubojeschopnit nový složitý zbraňový systém, jako je tank.

Není jasné, zda za divokými údaji o brzkém zavedení tanků Armata stojí představitelé ruského průmyslu, armády, ministerstva obrany nebo média. V řadě případů divoké termíny uváděli představitelé firmy UralVagonZavod (výrobce tanků Armata), ale jejich informace nikdo z ministerstva obrany nebo armády nezpochybňoval. Rusko tak opět dokázalo (jako v případě stíhačky T-50), že co ztrácí na síle a robustnosti průmyslové základny, to s přehledem dohání díky špičkové mediální propagandě.

Připravil: Jan Grohmann, foto: Vitaly V. Kuznin

Německé ozbrojené síly získají v příštích letech 104 „nových“ tanků Leopard 2A7V. Stroje vzniklé modernizací starších uskladněných vozidel vstoupí do aktivní služby v letech 2019 až 2023.

Německo navyšuje počet tanků Leopard 2

Německé ozbrojené síly (Bundeswehr) mají v současnosti v aktivní službě v rámci dvou obrněných divízi zařazeno 225 tanků Leopard 2, většinou verze A6. Celkem 19 strojů je modernizované verze A7, několik kusů pak starší verze A5.

Do roku 2023 budou tyto počty navýšeny o dalších 104 vozidel verze A7V (Verbessert – vylepšený). Stroje dodá společnost Krauss-Maffei Wegmann (KMW) za cenu zhruba 760 milionů euro. Z velké části se jedná o původně uložená vozidla verze 2A4. Součástí kontraktu je také dodávka dalších 32 nových tankových podvozků bez věží, které budou v budoucnu využity jako základ specializovaných vozidel (mostní, ženijní, atd.).

Nejnovější verze Leopard 2A7V se vyznačuje především zabudováním nového kanónu L55A (délka 55 ráží). Připomeňme, že do zavedení verze A5 (včetně) byl používán kratší a méně výkonný hladce vrtný kanon Rheinmetall L44 (délka 44 ráží) ráže 120 mm. Součástí modernizace na verzi A6 pak bylo jeho nahrazení výkonnějším (delším) kanónem L55. Zavedení nového kanónu znamenalo zvýšení efektivního doštrelu tanku asi o 1 500 m a zvýšení průbojnosti munice v cíli.

Kanón L55A1 s hladkým vývrtem má stejnou délku jako jeho předchůdce (L55),

díky novým technologiím má ale větší životnost (1 500 výstřelů) a snese vyšší tlaky (700 Mpa oproti 670 Mpa). To přináší možnost využívat mimo té stávající i výkonnější podkaliberní munici značenou KE2020, která by měla být zaváděna od roku 2022.

Modernizace 2A7V zahrnuje dále instalaci pomocného zdroje energie Steyr M12 o výkonu 17 kW, který byl instalován také v případě některých předchozích verzí, zavedení nového vnitřního komunikačního systému Sotas Thales a také nových elektro-optických pozorovacích přístrojů velitele a střelce Thales Attica. Díky novým pozorovacím přístrojům vzroste vzdálenost, na kterou bude posádka schopná určovat cíle. Zaveden bude i nový systém řízení palby, jenž umožní použití programovatelné munice.

Modernizace znamená pro většinu tanků také vylepšení pancéřování a to pravděpodobně na úroveň verze 2A6 (z verze 2A4).

Ve výsledku má v Bundeswehru sloužit 328 tanků Leopard 2. Ve srovnání se současným stavem se tedy jedná o podstatné navýšení.

Oproti dřívějším počtům je to však stále jen zlomek. Západní Německo mělo po konci studené války ve své výzbroji asi 2 125 tanků Leopard 2A4. Z důvodu snížení rizika vypuknutí konfliktu vysoké intenzity a následného seškrtávání obranného rozpočtu, ale většinu z nich nově sjednocené Německo vyřadilo ze služby a prodalo do zahraničí (např. Polsku, Dánsku, Turecku, Singapuru nebo Chile).

V současnosti se trend obrací. Důkazem je nejenom zmíněná německá zakázka, ale i počínání Nizozemska. To totiž všechny své modernizované Leopardy verze 2A6NL v roce 2011 kompletně vyřadilo z aktivní služby a následně jejich velkou část odprodalo (např. Finsku). Ve světle zhoršené bezpečnostní situace v Evropě ale nyní hledá cestu, jak si schopnost provozovat tanky udržet.

Od března 2016 tak působí nizozemská 43. mechanizovaná brigáda v rámci německé 1. obrněné divize. Do struktur brigády byl začleněn německý 414. tankový prapor, přičemž jednu z jeho rot tvoří nizozemští vojáci se 16 tanky Leopard 2A6.

Připravil Jan Grohmann, foto: archiv Bundeswehru

Nový Boeing T-X.

Zvraty v programu T-X

Loňského 30. prosince bylo po mnohaletém očekávání oficiálně vyhlášeno výběrové řízení na nové cvičné proudové letouny pro US Air Force. A přestože se již řadu měsíců předtím téměř s jistotou hovořilo o čtyřech hlavních konkurentech, jejich skutečný počet se na začátku letošního roku hned několikrát změnil s tím, že největší souboj zřejmě nakonec svedou dva, maximálně tři kandidáti. Svůj zájem ale oznamují i někteří menší, dosud téměř neznámí hráči.

Cvičné proudové letouny Nothrop T-38 Talon brázdí nebe již od roku 1959 a i dnes jsou hlavním strojem pro pokračovací a bojový letecký výcvik amerického letectva. Ve výzbroji USAF je dnes kolem 500 kusů T-38, a přestože podstatná část z nich byla modernizována a letouny mají velmi dobré letové vlastnosti,

jejich nahrazení je zcela nezbytné. Nejenže průměrné stáří letounů se pohybuje kolem 46 let (výroba skončila v roce 1972), ale Talony už nemohou splnit ani všechny požadavky na přípravu pilotů moderních bojových strojů, jako je F-35 Lightning II, a to jak v oblasti výkonů, tak i absencí moderních technologií.

T-38 Talon slouží v USAF i k výcviku posádek bombardérů B-2 Spirit.

Požadavky na T-X

Americké letectvo začalo v rámci tzv. programu T-X připravovat náhradu letounů T-38 už v roce 2003, kdy počítalo s tím, že jejich nástupce bude zařazen do služby kolem roku 2017. Kvůli výrazným finančním škrtům a investicím do jiných programů, především F-35A a KC-46A, došlo ale ke značnému posunu a teprve v říjnu 2012 byly zveřejněny požadované základní výkonové parametry, které mohly výrobcům poskytnout alespoň nějaké vodítko pro přípravu jejich nabídek. První podrobnější požadavky pak byly oznámeny až 20. března 2015 s tím, že USAF hodlá pořídit celkem 350 letounů za částku asi 16 miliard USD, v níž má být zahrnuta i logistická podpora a dodávky komplexního výcvikového systému, včetně například 35–50 plnohodnotných „full-mission“ simulátorů.

Přestože z hlediska celkové ceny a počtu letounů jde o jeden z největších zbrojních kontraktů posledních desetiletí, USAF od počátku deklaruje zájem pořídit stroje s co nejnižšími provozními náklady. To v minulosti vyvolalo zájem i některých výrobců, kteří by mohli nabídnout letouny, jejichž největší předností by byla právě cena, jako například Scorpion od společnosti Textron AirLand. Je ale otázka, zda by takovéto výsledky lehké stroje mohly splnit všechny technické požadavky, které rozhodně nejsou malé.

US Air Force v první řadě požaduje provozuschopnost 80% při plánovaném ročním náletu 360 hodin na jeden letoun v období let 2026–2045. Netrvá sice přímo na nadzvukové rychlosti, ovšem jako jeden z klíčových výkonových požadavků uvádí schopnost ustáleného letu v zatáčce s přetížením alespoň 6,5g, přičemž raději by se

dostalo až na hranici 7,5g, která už by byla dostatečně vysoká i v rámci výcviku předcházejícího přeskolení na ty nejvýkonnější typy. Ve specifikacích z roku 2015 bylo také uvedeno, že nový stroj musí být schopen při letu ve výšce 15 000 ft (4 572 m) nebo vyšší s 80% nebo větší zásobou paliva a při počáteční rychlosti maximálně M=0,9 uskutečnit alespoň 140° zatáčku s přetížením 7,5g, přičemž nesmí ztratit více než 2 000 ft (610 m) výšky a 10% vstupní rychlosti. Nutno říci, že jde o poměrně značné výkony a je otázkou, zda jich v reálné situaci bude schopen dosáhnout podzvukový letoun.

Požadována je rovněž o 10% nižší spotřeba paliva v porovnání s T-38C nebo minimálně příprava na zástavbu systému pro doplňování paliva za letu, přičemž preferován bude letoun, který bude mít tento systém už plně integrovaný. Mezi zásadní požadavky na T-X lze řadit také uspořádání a vybavení kokpitu. Konfigurace předního i zadního pilotního prostoru má být zcela identická a letoun má být pochopitelně plně kompatibilní s nočním viděním NVG. Jednou z nejvýraznějších inovací pak bude také integrace jednoho velkoplošného displeje (Wide Area Display) pokrývajícího téměř celou plochu přístrojové desky, který bude víceméně shodný s displejem letounu F-35. Jde o celkem logické rozhodnutí, neboť právě Lightning II bude v příštích desetiletích zřejmě hlavním typem, na němž budou piloti pokračovat ve své kariéře po absolvování výcviku na T-X. Budoucímu dodavateli cvičných letounů to tak poskytne i výrazně větší šance na prodejní úspěch v dalších zemích, které budou mít F-35 ve výzbroji. A přestože v současnosti takto rozměrné multifunkční displeje představují stále ještě technologickou novinku, z dlouhodobého hlediska má být jejich servis a především možnosti modernizací výrazně levnější než u současné generace MFD.

Samostatnou kapitolou v požadavcích na T-X jsou také schopnosti emulovaného výcviku. Jinými slovy, piloti by měli mít možnost i za letu v reálném stroji trénovat používání systémů, které ovšem vzhledem k jejich ceně a dalším omezením ve skutečnosti v letounu nebudou. Jakýsi „simulátor na palubě“ by tak měl dokázat napodobit například funkce taktického datalinku, elektrooptických průzkumných a zaměřovacích kontejnerů nebo širokého spektra protiletadlové a protizemní řízení i neřízené výzbroje.

Souboj konkurentů vrcholí

Vzhledem k rozsahu kontraktu T-X a také vzhledem k americké legislativě se do soutěže rozhodly zapojit především silné mezinárodní týmy, tvořené předními světovými výrobci letecké a vojenské techniky. Při přípravě svých nabídek přitom volily dva základní, ale zcela odlišné přístupy.

Tím prvním bylo postavit výcvikový systém na již existujícím a ověřeném letounu, což by mělo umožnit snížení nákladů na vývoj i rychlejší zavedení do provozu. Tímto přístupem se řídily týmy KAI/Lockheed Martin a Alenia Aermacchi (dnes Leonardo)/Raytheon. Proti tomu konkurence v podobě uskupení Boeing/Saab či Northrop Grumman/BAE Systems se rozhodla pro vývoj zcela nových letounů, jejichž hlavní předností má být skutečnost, že jsou navrženy přesně v souladu s požadavky programu T-X a mohou tak lépe plnit potřeby USAF.

Jedním z prvních, kdo oficiálně představil svou nabídku, byly společnosti Alenia

Projekt T-100 měl v průběhu roku 2016 i velmi silnou marketingovou podporu, o to větší překvapení proto vyvolalo společné prohlášení z letošního 25. ledna. Italský i americký výrobce na něm oznámili, že nenalezli úplnou shodu v některých obchodních otázkách a že spolupráci v programu T-X ukončují. Je samozřejmě možné spekulovat i o tom, zda nešlo o důsledek prosincového vyhlášení oficiálních RFP (Request for Proposals), kdy italský letoun možná nemusel splňovat všechny požadavky, nicméně bez šancí zřejmě v žádném případě nebyl.

Pro společnost Leonardo tím nicméně vznikla nepříjemná situace, protože bez

Lockheed Martin nabízí stroj T-50A spolu s jihokorejskou firmou KAI.

Italská společnost Leonardo se rozhodla nabízet svůj T-100 alias M-346 Master samostatně.

Aermacchi (Leonardo) a Raytheon. Dohoda o jejich spolupráci byla podepsána v únoru 2016 s tím, že obě firmy se o kontrakt utkají se strojem T-100 ITS (Integrated Training System), který představuje upravenou variantu letounu M-346 Master. Jde o velice moderní letoun poháněný dvojicí motorů Honeywell F124-GA-200 o tahu po 27,9 kN, s maximální vzletovou hmotností 9 600 kg a maximální rychlostí 1 100 km/h. Master si postupně získává nové zákazníky a kromě domácího italského letectva už jej nakoupily také Singapur, Izrael a Polsko.

V rámci programu T-X se na výrobě letounů T-100 měla podílet také společnost Honeywell Aerospace a CAE, přičemž koncem loňského roku už bylo oznámeno, že jejich finální montáž na území USA by měla probíhat v továrně ve městě Meridian v Mississippi.

primárního kontraktora, kterým musí být subjekt sídlící v USA, by se do tendru zapojit nemohla a na hledání nového strategického partnera už neměla dostatek času. Italové svůj boj ale zatím nevzdali a na začátku února oznámili, že se s letounem T-100 do soutěže T-X zapojí samostatně s tím, že roli primárního amerického kontraktora bude plnit dceřiná společnost Leonardo DRS Technologies, která už dnes v USA a Kanadě zaměstnává asi 5 500 lidí. V případě úspěchu by se na území Spojených států měly vyrábět i samotné letouny T-100, místo výstavby nové montážní linky ale zatím nebylo upřesněno.

Jedním z nejvážnějších kandidátů i nadále zůstávají společnosti KAI (Korea Aerospace Industries) a Lockheed Martin, které se rozhodly využít pro nabídku jihokorejský

T-50 je „amerikanizovanou“ verzí jihokorejských letounů T-50 Golden Eagle.

letoun řady T-50 Golden Eagle, jehož první prototyp vzlétl v srpnu 2002 a který je do určité míry inspirován i bojovým strojem F-16. Stroj o maximální vzletové hmotnosti 12 300 kg je poháněn motorem General Electric F404-GE-102 se systémem přídavného spalování paliva, díky čemuž poskytuje maximální tah 78,7 kN a letounu umožňuje dosáhnout nadzvukové rychlosti M=1,5. Je tedy zřejmé, že na kategorii cvičných letounů jde o velmi výkonný stroj, který má i značný potenciál bojového použití – ostatně jihokorejské a filipínské letectvo už dnes mají ve výzbroji i relativně silně vyzbrojenou verzi FA-50, pro cvičné verze se rozhodly také Indonésie, Irák či Thajsko.

Letoun určený pro program T-X je označován jako T-50A a jeho první prototyp byl zalétán 2. června 2016. Od dosud vyráběných verzí se odlišuje v mnoha ohledech, neboť je plně přizpůsoben požadavkům programu T-X. Výraznou obměnou tak prošla veškerá

avionika, která má novou architekturu a je především postavena na základě komponentů dodávaných americkými firmami. Z vnějšího pohledu představuje největší změnu u T-50A zvětšená hřbetní část trupu, která v sobě ukrývá zařízení pro doplňování paliva za letu, odpovídající standardům USAF – letoun tedy bude moci ve vzduchu tankovat pomocí teleskopického „boomu“ stejně jako například stroje řady F-16. Americký výrobce už připravuje také montážní linku v Greenville v Jižní Karolině, kde by se v případě úspěchu v programu T-X měly stroje T-50A pro USAF vyrábět, pochopitelně s využitím jihokorejských komponentů, zejména drakových celků. Kromě mimořádných výkonů a technologické vyspělosti by typu T-50A měl hrát do karet i fakt, že Lockheed Martin je zároveň výrobcem letounů F-35 Lightning II, díky čemuž by mohl zřejmě nejlépe koordinovat budoucí modernizace u bojových i cvičných strojů.

Patrně největší konkurencí pro T-50A bude letoun z dílny společností Saab a Boeing, označovaný prostým způsobem jako Boeing T-X (v leteckém rejstříku veden jako BTX-1). V tomto případě jde o zcela nový letoun, jehož vývoj probíhal za přísného utajení už od roku 2010, v prosinci 2013 se pak oficiálně do projektu zapojila také švédská společnost Saab. K prvnímu veřejnému představení Boeingu T-X došlo v St. Louis v Missouri loňského 13. září, do vzduchu se pak první ze dvou prototypů vznesl 20. prosince 2016.

Nový letoun je koncipován jako dvoumístný jednomotorový proudový hornoplošník s dvojími svislými ocasními plochami a plovoucími vodorovnými ocasními plochami. Jeho tvary odkazují na aerodynamická řešení známá už z dřívějších strojů obou výrobců, především letounů F/A-18E/F Super Hornet a JAS-39 Gripen. Pro pohon Boeingu T-X byla vybrána prakticky shodná jednotka jako u konkurenčního T-50A, konkrétně motor F404-GE-402. I v tomto případě je nad rámec požadavků vybaven systémem přídavného spalování paliva a poskytuje shodný maximální tah 78,7 kN. Bližší technické parametry zatím nebyly zveřejněny, lze ale očekávat, že budou minimálně plně srovnatelné s jihokorejským strojem. Americko-švédský tým u svého letounu vyzdvihuje například výrazně stupňovité uspořádání prostorného a bohatě proskleného kokpitu, manévrovatelnost v širokém rozsahu rychlostí a úhlů náběhu i potenciál dalšího rozvoje schopností. Boeing T-X už je připraven například na integraci zařízení UAARRSI (Universal Aerial Refueling Receptacle Slipway Installation) pro příjem paliva za letu z tankerů vybavených teleskopickým tankovacím ráhmem neboli „boomem“, ke stávajícímu jednomu centrálnímu trupovému závěsníku pak má být možné přidat další čtyři pod křídlem, určené i k nesení výzbroje a další výbavy.

Letouny T-100 ještě s označením společnosti Raytheon, která v lednu ukončila spolupráci s jejich výrobcem.

Lze čekat další překvapení?

Autor článku se domnívá, že nejvážnějšími kandidáty jsou letouny T-50A a Boeing T-X (BTX-1), protože oba jsou nabízeny silnými domácími firmami a jejich výkony jsou takové, že je jen stěží někdo v dané kategorii překoná. Američané sice v minulosti preferovali zejména nízkou cenu, za současné situace celosvětového zbrojení a zhoršující se bezpečnostní situace lze ale očekávat, že nakonec upřednostní právě výkony a schopnosti nových letounů, třebaže jejich hlavním úkolem bude „jen“ výcvik.

Změny v přístupu ke zbrojním kontraktům, jež do značné míry souvisejí s nástupem administrativy nového amerického prezidenta, zřejmě částečně stály i za další nečekanou událostí v programu T-X. V něm byl až donedávna jako čtvrtý hlavní konkurent označován Northrop Grumman, který ve spolupráci s dceřinou firmou Scaled Composites rovněž vyvíjel zcela nový cvičný letoun, označovaný jako Model 400. Stroj nebyl nikdy oficiálně představen a vědělo se o něm jen to, že je poháněn také jedním motorem F404, přičemž na veřejnosti se objevilo pouze několik neoficiálních fotografií z kalifornského letiště v Mojave, kde měl 24. srpna 2016 uskutečnit svůj první vzlet. Na jeho vývoji a výrobě se měly podílet také firmy BAE Systems a L-3, letošního 1. února však bylo oznámeno, že se toto uskupení do soutěže T-X vůbec nezapojí. Podle většiny zasvěcených názorů se tak Northrop Grumman rozhodl proto, že v pokračování vývoje spatřoval příliš vysoké finanční riziko.

Jestliže z tendru T-X odstupují i tak silní hráči, je otázkou, zda v něm mohou uspět jiní, menší uchazeči. Například již zmíněný Textron AirLand chtěl původně soutěžit s velmi podařeným strojem Scorpion, posléze ale oznámil, že hodlá nabídnout zcela nový typ, ovšem bez dalšího upřesnění.

O účast v tendru T-X má zájem i společnost Stavatti Aerospace, nabízející lehký stroj Javelin AJT.

Na konci loňského roku se objevily rovněž informace o společné nabídce americké firmy Sierra Nevada Corporation a tureckého koncernu TAI (Turkish Aerospace Industries). Jejich kandidátem má být letoun označovaný jako „Freedom Trainer“, který je poháněn dvojicí motorů Williams International FJ44-4M o tahu po 16 kN.

Do stejné kategorie by zřejmě patřil i lehký dvoumotorový proudový letoun Javelin AJT od americké společnosti Aviation Technology Group, která jej už na začátku minulého desetiletí navrhla jako primárně civilní „sportovní“ stroj. Mezi zákazníky o něj byl

tehdy zájem, výrobce ale nakonec zkrachoval, a tak zůstalo u jediného prototypu. V listopadu loňského roku se však práce na projektu opět rozběhly, a to v rámci společnosti Stavatti Aerospace, která k němu získala exkluzivní licenci umožňující pokračovat ve vývoji i zahájit výrobu. Firma slíbila zveřejnění prvních bližších informací na začátku března, kdy chce rovněž podat svou nabídku pro T-X.

Text: Tomáš SOUŠEK,
foto: Boeing, Lockheed Martin, Leonardo

Boeing T-X, označovaný v rejstříku jako BTX-1, vznikl ve spolupráci se švédskou firmou Saab.

V polovině června se uskutečnil již 28. ročník Dne pozemního vojska – Bahna 2017

Armáda se zaměřila na výcvik

Jednotky 7. mechanizované brigády právě dokončovaly budování obrany na státní hranice. Protivník na ně zahájil dělostřeleckou palbu. Vzápětí udeřilo jeho bitevní letectvo. Většina lehkých obrněných vozidel IVECO byla vyřazena z boje. Vojáci, kteří přežili, se snažili zaujmout obranu v členitém terénu. Následný vzdušný výsadek protivníka ale zlikvidoval poslední ohniska odporu.

Krátké přestávky v boji se obě strany snažily využít k evakuaci raněných vojáků, a to především za pomoci vrtulníků. Zároveň také přisunovaly posily. Velení 7. mechanizované brigády soustředilo dostatečné prostředky v podobě tanků a bojových vozidel pěchoty, aby s pomocí letectva a dělostřelectva mohlo přejít do protiútoků, vytlačit protivníka a obnovit obranné pozice.

Armáda je tu pro vás

Takovouto podobu měla hlavní ukázka nasazení Armády České republiky (AČR) během letošního, již 28. ročníku Dne pozemního vojska – Bahna 2017, který se konal 10. června. „Jde nám o to, abyste se podívali, v jaké kondici je naše armáda. Věřím, že ta kondice je dobrá. Nesmírně nás těší a zároveň si vážíme vašeho zájmu o práci našich vojáků a vojaček,“ prohlásil během zahajovacího ceremoniálu ministr obrany Martin Stropnický. „Armáda je tady dnes pro vás. Rád bych ale zdůraznil, že nejenom dnes. Armáda je tady pro vás 365 dnů v roce čtyřadvacet hodin denně,“ dodal.

Bahna již tradičně zahájila salva z houfnic ShKH vz. 77 DANA. Následovaly seskoky elitních armádních výsadkářů, z nichž někteří jich na svém kontě mají již více než dva tisíce. Vojenská policie předvedla během své ukázky návštěvníkům napadení kolony vozidel a ochranu VIP osoby. Magnetem statických ukázek byla nejen současná technika naší armády, ale i ta historická. Nechyběly ani takové novinky jako je například pohotovostní ženijní úkryt POHUT. Bojová vozidla předvedly i zahraniční armády. Ozbrojené síly Rakouska přivezly bojové vozidlo pěchoty ULAN, slovenská armáda představila velitelsko-štábní vozidlo s mobilním komunikačním systémem MOKYS, polští vojáci ukázali vozidlo Rosomák. Zastoupení měla také armáda USA s bojovým vozidlem Stryker.

„Pan ministr hovořil o tom, jak se armádě daří. Myslím si, že postupně nabírá dech. A to nejen v rekrutaci nováčků, ale i třeba v aktivní záloze. Pokračuje i koncepce výstavby AČR. Velice intenzivně pracujeme na projektech Pandur, Tatra, Titus či modernizaci dělostřelectva. Jsem přesvědčen, že se blíží rok, kdy tato nová technika bude představena na Bahnech,“ doplnil ministra obrany náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Josef Bečvář.

Tři historické ukázky

Součástí letošního ročníku Dne pozemního vojska – Bahna 2017 byly rovněž tři historické ukázky. První připomenula sto let od bitvy u Zborova. Druhá boje na západní frontě v tzv. Falaiské kapse. Počátkem srpna 1944 německá armáda zahájila ofenzivu v Normandii směrem na Avranches s cílem dostat se až k moři a přetnout tak spojenecké zásobovací linie. Tento úmysl se jim však nepodařilo realizovat, výsledkem naopak bylo zničení posledních jednotek Wehrmachtu v Normandii. Třetí ukázka se pak zaměřila na rok 1947, kdy na Slovensku probíhala operace proti banderovcům, kteří v té době překročili naši státní hranici s cílem probojovat se do americké okupační zóny.

V letošním roce se v souvislosti s účastí Armády České republiky na Bahnech poprvé nehovořilo o ukázkách, ale o výcviku. „Naši přítomnost na této akci jsme koncipovali jako cvičení z toho důvodu, že zde máme vyveden celý průřez pozemních sil. A protože se nejedná jen o ukázku, ale i o výcvik, rozhodli jsme se zvýšit efektivnost naší přípravy tím, že se zaměříme na oblasti, kterým se potřebujeme nejvíce věnovat. Chceme divákům přiblížit přípravu vojenských profesionálů k obraně České republiky a účast v operacích mezinárodního společenství států NATO,“ vysvětlil nám velitel pozemních sil generálmajor Štefan Kaleta.

Na cvičení Bahna 2017 se podílelo více než čtrnáct set vojenských profesionálů včetně žáků Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy Ministerstva obrany. Zapojili se i příslušníci aktivní zálohy 7. mechanizované brigády. V akci bylo nasazeno na pět set vozidel všech druhů.

Text: Vladimír Marek, foto autor a Michal Voska

Zahájení dvaadvacáté sezóny Vojenského technického muzea v Lešanech bylo ve znamení dělostřelecké techniky, bitvy u Zborova a atentátu na Reinharda Heydricha

V Lešanech duněly salvy

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV
PRAHA • KBELY • LEŠANY

Lešanské Vojenské technické muzeum bylo poslední květnový víkend ve znamení velkého historického kontrastu. Zatímco ve vzduchu burácely moderní proudové letouny JAS 39C Gripen z čáslavské základny, na zemi se již připravovali vojáci v rakousko-uherských a ruských stejnokrojích k předvedení rekonstrukce bitvy u Zborova, od níž počátkem července uplyne sto let.

Právě poutavá a dynamická rekonstrukce této bitvy se stala pro diváky velice atraktivním momentem již tradičně takto slavnostně zahajované dvaadvacáté sezóny muzea. Úderníci naší legionářské brigády se skrytě přiblížili k protivníkovým pozicím. Zaskočili zde rakousko-uherskou hlídku v přední linii. Ta byla okamžitě odzbrojena a zajata. Vzápětí vyrazily hlavní síly naší legionářské střelecké brigády do útoku. Vojáci drželi v rukou pušky Mosin se vztýčenými bodáky a hnali se vpřed. Z druhého sledu je podporovali další legionáři střelbou z kulometů Maxim. I v tomto případě, podobně jako v reálné situaci před sto lety, bylo největším problémem zpacifikovat velké množství zajatců a odvést je do zázemí.

Návštěvníci byli samozřejmě zvědaví na nové přírůstky, které se Vojenskému historickému ústavu podařilo v poslední době získat do svých sbírek. Mezi nimi se představil například unikátní novozélandský terénní vůz Škoda Trekka, který byl v šedesátých

letech postaven na základě podvozku, nápravy a motoru ze škodovské octavie z padesátých let. Nechyběl ani americký lehký tank M3A1 Stuart. Tento obrněnec se vyráběl během druhé světové války a byl nasazen i v bojích v severoafrickém Tobrúku. Jeho maximální rychlost je padesát šest kilometrů za hodinu a věž je vybavena 37mm kanónem. Dále se na polygonu představilo americké kolové obrněné vozidlo M3 Scout Car, šestikolové nákladní vozidlo GMC 353 či menší traktor Clarktor M6, určený k tahání například na letištních plochách. Téměř dva roky patří do sbírek VHÚ také pobřežní kanón Škoda ráže 21 cm. Ten byl vyrobený za druhé světové války, poté byl exportován do Švédska a odtud se pak vrátil k nám.

V další části se program zaměřil především na dynamickou ukázkou exponátů dělostřelecké techniky. Konkrétně se jednalo například o 4,7cm kanón vz. 38 proti útočné vozbě tažený za nákladním automobilem Tatra 92, německou lehkou houfnici ráže 105mm vz. 18/40 z druhé světové války, dále německý protitankový kanón ráže 88mm vzor 43 – Püppchen, ruský protitankový kanón ráže 57mm vzor 43, ruský raketomet BM 13–16 známý jako „Katůša“ či britskou 25liberní houfnici s dělostřeleckým tahačem Morris Commercial C-8 FAT. V odpoledních hodinách si výherci vědomostní soutěže a další vybrané osoby mohli z těchto dělostřeleckých zbraní vystřelit cvičnou municí.

V Lešanech se představila i současná Armáda České republiky. Návštěvníci zde mohli vidět například 152mm samohybnou houfnici ShKH vz. 77 DANA (Dělo Automaticky Nabíjené) z výzbroje 13. dělostřeleckého pluku v Jincích. Vojáci 44. lehkého motorizovaného praporu z Jindřichova Hradce sem přivezli kolový obrněný transportér Pandur a lehké obrněné vozidlo Iveco. Výsadbáři z 43. výsadečného praporu z Chrudimi pak předvedli Land Rover Defender 130 Kajman.

Škoda Trekka

Americký lehký tank M3A1 Stuart

Návštěvníci mohli dále vidět nejen standardní expozice muzea, ale i celou řadu dalších exponátů vystavených výhradně pro tuto příležitost. Před kantýnou byly například postaveny tábory Čs. samostatné obrněné brigády ve Velké Británii, československých legionářů v Rusku, současné americké armády a Skotského pluku (KVH The Royal Regiment of Scotland).

Nesporně zajímavé byly komentované ukázky operačního materiálu, který před pětadesáti lety použila skupina Anthropoid. Konkrétně se jednalo o padáky, kombinézy, výzbroj, výstroj, transportní kontejnery a spojovací techniku. Byla zde vystavena například funkční replika radiostanice Libuše. Významné výročí atentátu na říšského protektora Reinharda Heydricha skupinou Anthropoid bylo ostatně vzpomenuť již během zahajovacího ceremoniálu.

Dále měli návštěvníci možnost vidět lehkou polní ambulanci, vojenskou rádiovou ústřednu z Velké Británie z doby druhé světové války, polní poštu, ale i třeba historické autobusy, tatrovky, a exponáty retra muzea Strnadice.

Na akci se kromě Vojenského historického ústavu Praha a Armády České republiky podílely klub vojenské historie (KVH) Gardekorps, KVH Československo 1945–1990, Československá obec legionářská, Klub 16. obrněné divize, Klub US ARMY – 4. pěší divize, Rota NAZDAR a The Royal Regiment of Scotland.

Text a foto: Vladimír Marek

Chrudimští prověřili fyzickou zdatnost veřejnosti

Army test

Sportovní aktivita, která zábavnou formou přibližuje dovednosti vojáků, mezi které neodmyslitelně patří vysoká fyzická zdatnost, to je Army test. Toto dobrovolné prověření kondice, tak jak jej každoročně postupují všichni vojáci, si vyzkoušelo přes sto zájemců na stadionu Emila Zátopka v Chrudimi pod vedením výsadkářů 43. výsadkového praporu.

Velký zájem z řad veřejnosti od těch nejmladších, které zpravidla přivedli jejich rodiče či pedagogové, až po dospělé zaznamenal tento pomyslný test fyzické zdatnosti. Mezi hlavní organizátory Army testu patří poradce náčelníka Generálního štábu AČR pro aktivní zálohy kapitán Ludvík Cimburek, který je mimo jiné prvním českým absolventem výcviku amerických speciálních jednotek Rangers, a zástupce velitele 43. výsadkového praporu major Ivo Zelinka. Ti přichystali pět disciplín pro děti i dospělé

ve věku od 6 do 60 let. Jednalo se o shyby, leh-sedy, člunkový běh, běh na 12 min. a dřepy, resp. o upravené variace disciplín pro ženy a děti. Náročnost a nároky jsou totiž pro různé věkové skupiny odlišné a požadavky se postupně zvyšují. Nejvyšší nároky na fyzickou kondici v armádě jsou pro muže i ženy ve věku 18 let.

A fakta

Kdo se může stát instruktorem

Instruktorem Army testu může být jen člen aktivní zálohy nebo voják z povolání, který sám test absolvoval s maximálním součtem 7 a na test samotný vždy přijíždí v uniformě. Nejde jen o skvělý sportovní výkon, ale především o reprezentaci armády. Na místě mu samozřejmě mohou pomáhat další vojáci či vedoucí oddílů. Prvními instruktory jsou mjr. Zelinka a por. Pros ze 43. vpr, npor. Stryková a nrtm. Jandera ze 102. pzpr, rtm. Havelka z 22. zVrL a aktivní záložníci rtn. Kolenec ze 72. mpr a kpt. Cimburek ze 601. skss.

Podpora povědomí o armádě a aktivní záloze

„Jedná se o první akci svého druhu a první akci Asociace pro podporu aktivní zálohy, která je nově vzniklou organizací dávající si za cíl podpořit povědomí o armádě, vojácích a zejména o aktivní záloze a podmínkách pro vstup do záloh. Lidé si zde dnes na Army testu mohou vyzkoušet svoji fyzickou přípravu a celkově zjistit, jak na tom jsou. Na všechny čeká bohatý program a samozřejmě i drobné dárky,“ uvedl kapitán Cimburek. Smyslem této akce je především motivovat mladé lidi, aby si zlepšovali svou fyzickou zdatnost. Hodnocení pro děti proto bylo nastaveno tak, aby většina test úspěšně zvládla. Zato teenagery a dospělé čekaly stejné disciplíny a stejné hodnocení jako v Armádě ČR. Každá disciplína se hodnotila známkou 1 (pro nejlepší) až 3 (pro nejhorší výsledek). Ti nejlepší soutěžící, kteří dosáhli 5 až 7 bodů, si odnesli černý náramek, prokazující absolvování Army testu. Všichni ostatní obdrželi náramek zelený a to i tehdy, pokud dosáhli nejhoršího hodnocení, tedy 15 bodů.

Testovat mohou i další

„Army test může uspořádat kdokoli pro skupinu dětí, školu, sportovní oddíl, skautskou družinu, letní tábor či zaměstnance firmy. Stačí napsat na mail tajemnik@srdceastit.cz. Zájemce si musí zabezpečit prostory, kde test proběhne (ideálně stadion) – ale běžat se dá i okolo parku. Dále je potřeba hrazda. Po domluvě pak Asociace na akci vyšle instruktora, který zastřeší organizaci, přiveze náramky a dárečky. Vojenské útvary či jednotky aktivní zálohy test samozřejmě mohou využít jako svou prezentační akci. Všechny informace jsou na www.srdceastit.cz,“ dále uvedl kapitán Cimburek.

Text a foto: Michal Voska

Dan, David a Robin ze ZŠ Veleň u Prahy, jedni z nejmladších účastníků testu.

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete na fotografii automatizovaného manipulátoru osobních zbraní LAFETA II pět rozdílů?

Automatizovaný manipulátor osobních zbraní LAFETA II je robotizovaný zbraňový systém určený k podpoře bojové činnosti mechanizovaných, průzkumných a speciálních jednotek ve složitém operačním prostředí. Zde umožňuje přenesení vedení palby na robotizovaný systém schopný plnit automaticky celou řadu vybraných úkolů. Umožňuje nejen zvýšit přesnost a efektivitu vedené

palby za široké škály složitých podmínek, ale především představuje významný faktor při snižování rizika vystavení vojáků nebezpečným situacím a aktivitám v asymetrickém operačním prostředí. Manipulátor má rozměry 340×220×550 mm a váží třináct kilogramů. Projekt je výsledkem výzkumného záměru Univerzity obrany a VOP CZ, s. p.

Rozdíly: chybí nápis VOP, část hlavně, špička stromů, kamera a panty
Připravil: Michal Voska a Vladimír Marek, foto: Vladimír Marek

recenze

Očekávaná filmová premiéra

DUNKERK

Když 400 000 mužů nemohlo jít domů... přišel si domov pro ně.

Výpravné akční válečné drama „Dunkerk“ je z dílny vizionářského režiséra Christophera Nolana („Interstellar“, „Počátek“, trilogie „Temný rytíř“). Nolan tento film natočil podle vlastního scénáře. Film začíná ve chvíli, kdy jsou tisíce

mužů britských a spojeneckých vojsk obklíčeni nepřátelskými silami. Ocitají se v pasti na pláži s mořem za zády a musí čelit beznadějně situaci ve svírajícím se nepřátelském obklíčení. Ve filmu uvidíme vedle renomovaných herců Kennetha Branagha a Cilliana Murphyho i Marka Rylance, Toma Hardyho a řadu dalších. Natáčení se odehrávalo v exteriérech ve Francii, Holandsku, Velké Británii a Los Angeles. Při natáčení Nolan použil skutečné křižníky, nikoliv CGI animaci a na plážích i tisíce komparsistů.

V ČR film uvede do kin filmová distribuční společnost Vertical Entertainment 20. července ve 2D a exkluzivně v Praze v IMAX® 3D.

Text: Michal Voska,
foto: Vertical Entertainment

Od tragické havárie štábního kapitána Josefa Ocelky uplyne v těchto dnech sedmdesát pět let

Vocelovej muž

Dva největší dopravní stroje kbelské základny Airbus A-319 nesou názvy významných válečných veteránů druhé světové války Karla Janouška a Josefa Ocelky. Od smrti druhého ze jmenovaných uplyne v těch dnech sedmdesát pět let.

Josef Ocelka pocházel z Hané, narodil se v Lipníku nad Bečvou – Novém Dvoru. Po maturitě na státní reálce se v roce 1928 přihlásil k dobrovolnému odvodu. Nejdříve absolvoval Školu na důstojníky pěšího vojska v záloze v Opavě a následně v letech 1929 až 1931 studoval Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě.

Ne náhodou mu později v Británii jeho spolubojovníci přezdívali Vocelovej. Jeho svalnatá, téměř dva metry vysoká postava vzbuzovala respekt. Navíc byl vynikajícím sportovcem. A tak profesionální vojenskou kariéru zahájil jako velitel čtyř horského praporu v Ružomberoku. Všechno nasvědčovalo tomu, že bude velice úspěšně pokračovat v kariéře důstojníka pěchoty. Po pěti letech služby u horských jednotek ale objevil letectvo. Z letounového pozorovatele zbraní prošel letovými funkcemi u pozorovacího a později bombardovacího letectva. Patřil k nejlepším důstojníkům prvorepublikové armády. Jeho služební hodnocení byla vždy nadprůměrná. Velitel 1. horské brigády brigádní generál Bohuslav Kálal jej označil za vzor důstojníka. Jeho velitel peruti podplukovník gšt. Josef Hanuš mu dal v září 1938 následovné hodnocení: „Velmi rád létá, nebojácný. Výkonné službě dává přednost před kancelářskou prací, výtečný denní i noční pozorovatel.“

Syna již nikdy neuviděl

Po okupaci Československa odešel Josef Ocelka v červenci 1939 do zahraničí. Z Polska se dostal do Francie. Zde podepsal

pětiletou službu v cizinecké legii. Po zahájení druhé světové války se přeskoloval na stíhače v Chartres. Později absolvoval výcvik pilota bitevního letounu v Châteauroux. Ještě před okupací Československa a odchodem do zahraničí se Ocelka oženil. V Nanterre u Paříže se dozvěděl, že se mu narodil syn. Spolubojovníci mu tehdy blahopřáli, to ještě nikdo netušil, že svého syna nikdy nespátí. Situace na francouzské frontě se ale pro spojení nevyvíjela příliš dobře. Ústupové boje byly doslova přetokné. Právě v důsledku toho zde Ocelka již nestihl zasáhnout do bojů.

A fakta

Ke zformování 311. československé bombardovací perutě došlo 29. července 1940. Během pětileté činnosti, nejprve v rámci Bomber Command a poté u Coastal Command, vzletly její letouny k celkem 3 113 operačním letům a nalétaly při nich úhrnem 26 719 bojových hodin. Její celkové ztráty, včetně těch nebojových, činily (nepočítáme-li zraněné) celkem 250 padlých a nezvěstných a 34 zajatých mužů. Byly to největší ztráty mezi všemi československými leteckými jednotkami ve 2. světové válce, tvořily plnou polovinu veškerých ztrát, které utrpělo československé letectvo na západním bojišti.

Po porážce Francie se evakuoval do Velké Británie. Stal se jedním ze zakládajících příslušníků 311. čs. bombardovací perutě. V rámci systemizovaných funkcí byl povýšen do hodnosti Flight Lieutenant a zahájil intenzivní výcvik, aby jednotka mohla co nejrychleji zasáhnout do bitvy o Británii. V noci 10. září 1940 se zúčastnil první bombardovací operace této jednotky. Během náletu na bruselské nádraží pilotoval jeden ze tří Welingtonů.

Slabším povahám naháněl hrůzu

Svémi schopnostmi přesvědčoval všechny i ve Velké Británii. Již v lednu 1941 byl povýšen na Squadron Leadera a ujal se velení nad B letkou. Také v tomto případě uplatnil svou přemýšlivost a hloubavost. Velice rychle si osvojil metodu, jak co nejvíce minimalizovat možnost zasažení letounu nepřátelským flakem. Tu mu předal bývalý operační důstojník 311. perutě, slavný S/L Percy Ch. Pickard, jenž vždy letěl do místa, kde protiletadlový granát právě vybuchl. Věřil totiž tomu, že do stejných míst Němci nebudou střilet dvakrát za sebou. Skutečnost, že Josef Ocelka nebyl nikdy sestřelen, mu v tomto dávala za pravdu.

Ocelkova snaha o zasažení cíle za každou cenu doznala téměř fanatických rozměrů, slabším povahám naháněla hrůzu. V nejprudší palbě nalétával na cíl i čtyřikrát, aby umožnil navigátorovi přesně shodit náklad. Bojovými úspěchy a osobním příkladem si získával respekt i popularitu. Jeho věhlas se šířil i mimo československou jednotku.

Jako první dostal kříž

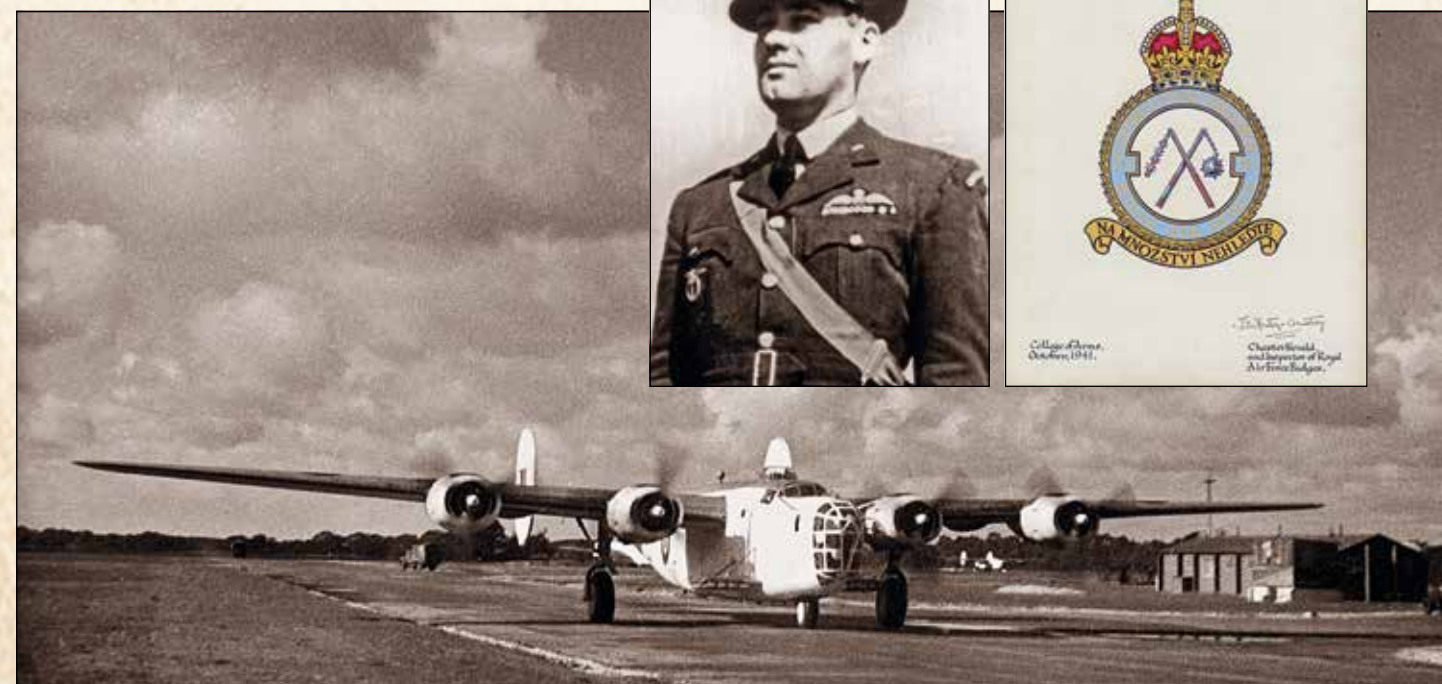
Proslul tím, že se snažil splnit úkol za každou cenu. Dokonce i s letouny, které nebyly technicky zcela v pořádku a v průběhu letu se na nich projevy určité závady. Během operačního letu v noci z 27. na 28. března mu krátce po startu hlásil radiotelegrafista letounu, že je poroucháno dynamo, které současně způsobilo poruchu radiopřijímačů a mohlo být i příčinou poruchy celého elektrického zařízení letounu. Ocelka mohl na základě hrozícího nebezpečí dát rozkaz k okamžitému návratu na základnu. Namísto toho se ale rozhodl pokračovat v operačním letu. Podařilo se mu vyhledat cíl a spustit na něj bomby. I bez radiopřijímačů se letoun vrátil do Anglie, a přestože neměl spojení s mateřskou základnou, přistál na letišti Bircham Newton vzdáleném jen asi třicet mil od ní. O mimořádných leteckých kvalitách Josefa Ocelky svědčí i skutečnost, že jako první československý bombardovací letec obdržel Záslužný letecký kříž (DFC).

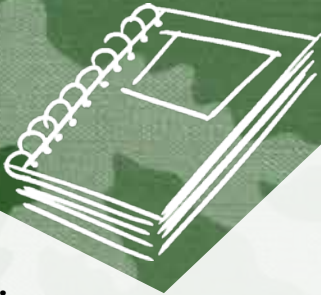
Osudné ráno

Ze všech příslušníků jednotky měl Ocelka nejvíce nočních náletů – celkem 45. Z celé perutě také nalétal nejvíce operačních hodin. Dohromady jich bylo 224, což znamená, že výrazně překročil předepsanou normu. Svůj poslední operační let uskutečnil v lednu 1942. V dubnu pak předal perutě svému nástupci Josefu Šnajdrovi.

Osudným se štábnímu kapitánovi Josefu Ocelkovi stalo ráno 21. července 1942. V té době se na letišti Brize Norton seznamoval s různými typy vícemotorových letounů. Při zkušebním letu na Beaufortu Mk.II se krátce po startu zachytil o střechu hangáru a zřítíl se. Byl na místě mrtev. Stejný osud potkal i dva civilní zaměstnanci, kteří se právě nacházeli na palubě jeho letounu. O čtyři dny později Ocelku spolubojovníci pohřbili na hřbitově v Brookwoodu. Jeho hrob číslo 24-B-8 se nachází v oddělení RAF. In memoriam byl povýšen nejprve na majora, po válce na podplukovníka a po roce 1989 na generálmajora. „Náklonnost kamarádů a podřízených tomuto vzornému veliteli, kterého si vážili a milovali, byla mu odměnou za práci. Jejich nehynoucí vzpomínky budou Tě vždy provázet po Tvé smrti. Tvému poslednímu letu zdar!“ Těmito slovy vytesanými do kamene se s tímto bodrým Hanákem rozloučili všichni, kteří ho měli rádi. V našich jednotkách ve Velké Británii sloužil i o čtyři roky mladší Josefův bratr Antonín. Po smrti svého bratra přešel z pozemních jednotek k letectvu. Létal u 312. čs. peruti. Při jednom z letů byl sestřelen a konce války se dožil v zajateckém táboře. Po návratu do vlasti, sloužil dále u letectva. V červenci 1949 však smrtelně havaroval s letounem C-3B 408.

Text: Vladimír Marek, foto: VÚA-VHA, VHÚ

Rukávové znaky

Na představení hodnostních systémů armád NATO bychom rádi navázali dalším seriálem. V něm se budeme po řadu měsíců zabývat rukávovými znaky útvarů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu.

41. mechanizovaný prapor Prapor je součástí 4. brigády rychlého nasazení a jeho posádkou je Žatec. Je určen především k plnění bojových a speciálních úkolů nejen při bezprostředním ohrožení státu, ale i mimo území České republiky. Ve zvláštních případech může plnit i úkoly nevojenského charakteru, např. při živelních pohromách. Disponuje moderní technikou a výzbrojí, vyznačuje se manévrovací schopností a odpovídající palebnou silou. K jeho základní výzbroji patří kolová obrněná bojová vozidla Pandur a minomety. Do struktury praporu je mimo jiné začleněna průzkumná četa a družstvo odstřelovačů.	
42. mechanizovaný prapor Je nejstarším útvarem Armády ČR. Jeho předchůdcem byl kyrysnický pluk, který vznikl v roce 1682, jenž proslul v bojích s Turky a ve válkách s Pruskem. Prapor je součástí struktury 4. brigády rychlého nasazení. Je určen především k plnění bojových a speciálních úkolů nejen při bezprostředním ohrožení státu, ale i mimo území České republiky. Ve zvláštních případech může plnit i úkoly nevojenského charakteru, např. při živelních pohromách. Disponuje moderní technikou a výzbrojí, vyznačuje se manévrovací schopností a odpovídající palebnou silou. K jeho základní výzbroji patří kolová obrněná bojová vozidla Pandur a minomety.	
43. výsadkový prapor Je elitní složkou 4. brigády rychlého nasazení. Byl zřízen na podzim 1987 v posádce Chrudim, jako 71. úderní výsadkový prapor. Na základě rozkazu prezidenta republiky mu byl dnem 28. října 1991 propůjčen čestný název „Československých parašutistů“. Výsadkový prapor představuje vševojskový útvar, který je předurčen k plnění speciálních bojových úkolů. Zejména jde o ničení a narušování činnosti důležitých prvků protivníka, o vedení průzkumu ve prospěch pozemních jednotek nebo o činnost taktického vzdušného výsadku. Základním druhem jeho výzbroje jsou především lehké zbraně, granátomety a přenosné protitankové prostředky. Prapor může být přepravován vzduchem a vysazen na padácích. Nižší palebná síla je vyvážena velkou pohyblivostí a důkladnou psychickou a fyzickou přípravou.	
44. lehký motorizovaný prapor Jeho organizační jádro vzniklo pod velením podplukovníka Romana Náhončíka 1. dubna 2008. Prapor zahájil svou činnost 1. října 2008 a nahradil v jindřichohradeckých kasárnách 153. záchranný prapor. K úkolům této jednotky patří zejména doprovody konvojů, boj v zastavěných oblastech a boj v horách. Jak již vyplývá z názvu, jedná se o lehkou pěchotu. Hlavním dopravním prostředkem jsou v tomto případě nejen nohy příslušníků, ale především obrněná vozidla Pandur, IVECO a nákladní automobily Tatra 810.	
102. průzkumný prapor Je útvarem 53. pluku průzkumu a elektronického boje. Jeho jednotky jsou schopny modulárním vyčleněním sil a prostředků ve prospěch vytvářených úkolových uskupení plnit úkoly hloubkového, bojového, optoelektronického vzdušného průzkumu, úkoly zpravodajství z lidských zdrojů (HUMINT) a monitorování situace v přiděleném prostoru v bojových i nebojových operacích, ve dne i v noci, ve ztížených povětrnostních i terénních podmínkách. Vyznačuje se vysokým stupněm pohotovosti. Část jeho sil je schopna plnit úkoly výsadkem na padácích nebo vysazením z vrtulníku. Kromě výše uvedených úkolů mohou být ve zvláštních případech jeho jednotky použity obdobně jako jednotky lehkého motorizovaného praporu.	
103. centrum CIMIC/ PSYOPS Počátky střediska civilně vojenské spolupráce a psychologických operací spadají do roku 1998, kdy byl vytvořen první samostatný tým CIMIC pro oblast Příjedor a Sanski Most v misi SFOR v Bosně a Hercegovině. K vytvoření jednotky CIMIC se Česká republika zavázala v rámci výstavbových úkolů při vstupu do NATO, a tak už v roce 2001 bylo zřízeno Středisko CIMIC v posádce Tábor. To se později přestěhovalo do Lipníku nad Bečvou a následně do Olomouce, kde se přejmenovalo na 103. centrum CIMIC/PSYOPS. K úkolům jednotky civilně vojenské spolupráce patří podpora mise velitele, monitorování situace v prostoru odpovědnosti, podpora rekonstrukce oblastí a mentorování úřadů místní vlády. Jednotka psychologických operací se zaměřuje na psychologické působení a přesvědčování cílové skupiny protivníka a snaží se dosáhnout takových emocí, postojů a chování, která odpovídají našim cílům a zadáním.	

Oprava: V minulém čísle jsme uvedli 601. centrum podpory speciálních sil. Jeho správný název je Centrum podpory speciálních sil. Kromě toho nad znakem 601. skss má být ještě domovenka s nápisem SPECIÁLNÍ SÍLY. Čtenářům se tímto omlouváme.

Text: Vladimír Marek

Interní komunikační portál

www.ikp.army.cz

S nastupujícím létem se na portále objevují častěji i dotazy k pravidlům nošení vojenského stejnokroje v létě za zvýšených teplot a většího slunečního záření. Dotazy se netýkají jen možných „úlev“ při nošení vojenského stejnokroje v letních podmínkách, ale také možnosti nošení různých doplňků a jejich používání. Jedná se např. o sluneční brýle. V článku se budeme zabývat jedním takovým dotazem.

Dotaz:
Dobrý den,
kde bych se mohl dočíst, jak je to s nošením slunečních brýlí k vojenskému stejnokroji?
Děkuji.

Odpověď:
Problematiku nošení slunečních brýlí k vojenskému stejnokroji řeší ustanovení čl. 70 odst. 1 NVMO č. 12/2012 Věstníku o pravidlech pro nošení vojenského stejnokroje, vybraných součástí vojenské výstroje a drobných stejnokrojových doplňků (stejnokrojový výnos), cit.:
„Vyžadují-li to klimatické podmínky, lze ke stejnokrojům nosit vojenské brýle proti slunci zavedené do užívání nebo vlastní brýle proti slunci bez jakýchkoli ozdob.“

Dále nošení slunečních brýlí upravuje nařízení náčelníka Generálního štábu AČR k úpravě vnějšího vzhledu vojáků v podřízenosti náčelníka Generálního štábu AČR čj. 1102-1/2016-1304 ve své příloze v části třetí „Optické a sluneční brýle, kontaktní čočky“ čl. 6 přílohy, cit.:
„1. Předepsané optické brýle (i samozabarvovací) a sluneční brýle je povoleno nosit ke všem druhům vojenského stejnokroje. Nošení barevné a tvarově výstředních optických nebo slunečních brýlí je zakázáno. Brýle musí být bez ozdob, případné logo výrobce musí být malé a nenápadné. Skla slunečních a samozabarvovacích optických brýlí mohou být pouze v odstínech černé a hnědé, rámečky musí být v odstínech černé nebo hnědé nebo v kovovém provedení. Skla zrcadlového vzhledu jsou zakázána.
2. Použití slunečních brýlí v nástupovém a pochodovém tvaru nebo v poli je možné pouze se svolením nadřízeného nebo ze zdravotních důvodů. Sluneční brýle se nenosí uvnitř budov. Sluneční brýle se nesmí nosit jakkoli přichycené k vojenskému stejnokroji (např. za kapsu, ve výstřihu apod.), posunuté do čela, nasazené na temeni hlavy nebo do týla a pověšené na šňůrce, řetízku nebo jiném druhu závěsu.
3. Kontaktní čočky musí být průhledné nebo musí mít přirozenou barvu a rozměr oční rohovky. Kontaktní čočky s nepřirozeným tvarováním zorníček (např. kočičí oči) a v nepřirozených barvách nejsou povoleny.“

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu.

Redakce IKP

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

Inzerce

BRITSKÝ VOJENSKÝ PORADNÍ A VÝCVIKOVÝ TÝM (BMATT)
V ČR HLEDÁ NOVÉ KOLEGY DO SVÝCH ŘAD!
Požadujeme samostatnost, komunikativnost, logické myšlení, schopnost improvizace a flexibilní pracovní dobu.
Hodnost: rotmistr (nebo možnost povýšení na rotmistra), místo výkonu služby: Vyškov.
Jazykové požadavky: aktivní znalost AJ.
Vojenská odbornost zájemce není rozhodující.
Nabízíme práci v úzkém a přátelském kolektivu na mezinárodním pracovišti, zdokonalování se v anglickém jazyce. Pestrou, zajímavou a nemonotonní práci.
Informace o BMATT na www.mod.uk/bmattcz. Informace u npor. David Kachlík, mob.: **602 205 751**.
Do 28. 7. 2017 zaslat strukturovaný životopis a motivační dopis na e-mail cz-lo@bmattcee.moduk.cz. Datum interního řízení bude následně individuálně dohodnuto s vybranými zájemci.

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz
Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 553, 973 215 786
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz
Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Libora Schulzová
Jazyková korektura: Tomáš Xaver
V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563
Tisk: Profi-tisk group s.r.o.
Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254
Uzávěrka čísla: 27. 6. 2017
Toto číslo vyšlo dne: 3. 7. 2017
Foto na titulní straně: Jan Kouba

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz
Jana Deckerová (redaktorka)
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz
Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz
Libora Schulzová (grafička)
telefon: 973 215 595

redakční rada

Jan Pejšek, plk. Jan Šulc,
Vladimír Lukovský, Lucie Růžková

informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejněný příspěvek, musí jí autor zaslat tyto údaje:
■ jméno a příjmení,
■ datum narození (NE rodné číslo!),
■ údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ, anebo osobu mimo resort,
■ adresu bydliště.
V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:
■ číslo VÚ či VZ a město posádky,
■ číslo RFO, který je vyplácí.
V případě osoby mimo resort:
■ číslo účtu, na který má být poslán honorář,
■ název a číslo banky,
■ na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního lístku k tomuto účtu.
Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasíláným článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.

Bůh války

Armádní generál Bohumír Lomský byl podle historiků sice kontroverzním člověkem, zároveň ale také jedním z nejtalentovanějších velitelů své doby. Po celou dobu druhé světové války byl nejen pravou rukou Ludvíka Svobody, ale především skutečným výkonným prvkem velitelství, a to ať již praporu, brigády či sboru. Svými činy si ne náhodou vysloužil přezdívku „Bůh války“.

Podívejme se ale na životní osudy tohoto takřkající náčelníka štábu z povolání trochu podrobněji.

Bohumír Lomský se narodil 22. 4. 1914 v Českých Budějovicích v sociálně nepříliš dobře situované rodině legionáře a klempíře Lence. Jméno Lomský začal namísto německy znějícího Lenc používat až po odchodu z Protektorátu v roce 1939.

Dal přednost letectvu

Po ukončení reformního gymnázia v Českých Budějovicích s výtečným prospěchem se přihlásil na Vojenskou akademii v Hranicích. Původně chtěl sice pokračovat ve studiu na vysoké škole, nedostávalo se mu však finančních prostředků. Z akademie byl v hodnosti poručíka vyřazen v roce 1936 opět jako jeden z nejlepších posluchačů. Také jeho dvouletá vojenská kariéra v prvorepublikové armádě napovídá mnohé o jeho kvalitách. Stačil mu necelý rok, aby byl z funkce velitele čtyř v poddůstojnické škole u Pěšího pluku 14 v Košicích mimořádně ustanoven do funkce velitele roty. Na podobný kádrový postup čekali jiní důstojníci i déle než deset let.

Bohumíra Lomského však více než cokoliv jiného lákalo letectvo. Byl ochoten pro to

obětovat i slibně se vyvíjející kariéru u pozemního vojska. Na podzim roku 1938 absolvoval kurz leteckých pozorovatelů.

Po likvidaci československé branné moci na jaře 1939 překročil hranice a přihlásil se do polského letectva. Stal se velitelem letky v Deblinu. Se svými podřízenými sice ještě zahájil přeškolovací výcvik, ale bylo již pozdě. Počátkem září 1939 bylo Polsko napadeno nacistickým Německem, vypukla druhá světová válka. Příslušníci naší letky se museli formou přeletů evakuovat směrem na východ. Lomský se společně s ostatními dostal na Volyň.

Od března 1940 byl příslušníkem Východní skupiny čs. armády Ludvíka Svobody, nejdříve ve funkci velitele letky a později jako náčelník štábu celé skupiny. I v této nelehké době, kdy další osud našich vojáků byl nejasný, prokázal skvělé organizační schopnosti a mimořádný instinkt pro budování vojenské jednotky. Od sovětských orgánů získal potřebné vojenské předpisy, které přeložil a upravil pro potřeby naší zatím stále ještě se rodící jednotky. Bylo především jeho zásluhou, že když počátkem roku 1942 dorazila tato skupina do Buzuluku, existovalo již organizační jádro nově vznikající jednotky se všemi pravidly a s pevně vytyčeným řádem.

Zabránil obklíčení

Jako náčelník štábu měl od prvních dnů strávených v tomto uralském městě na starost organizaci a výcvik nově vznikajícího praporu. Jeho silný velitelský hlas bylo slyšet všude. S obrovskou invencí připravoval cvičení, jejichž charakter se co nejvíce blížil skutečnému boji. Dokázal prakticky okamžitě reagovat na veškeré novinky, které přinášely boje na frontě.

V březnu 1943 se společně s polním praporem ocitl již v hodnosti kapitána na frontě. Fungoval zde nejen jako náčelník štábu a zástupce velitele, ale i jako zástupce frontového úseku na řece Mža. Při následném ústupu se mu podařilo energickými zásahy zabránit panice a vyvést prapor z hroziícího obklíčení.

V červenci 1943 se Lomský stal náčelníkem nově zřízené československé samostatné brigády. S ní se účastnil bojů o Kyjev, Bílou Cerekev, Žažkov. „Zřízením 1. čs. samostatné brigády a později 1. čs. armádního sboru se Lomskému otevřel prostor k uplatnění svého taktického nadání,“ napsal v této souvislosti vojenský historik Miroslav Brož. „Boje o Bílou Cerekev, Fastov a další nepředstavovaly velká střetnutí, která by vešla do dějin. Ale právě každodenní, často velmi

krvavé bojové epizody vyžadovaly stejně náročné řízení jako velké operace. A zde byl Bohumír Lomský mistrem kombinace. Na širokých úsecích, často několikanásobně přesahujících předpisové normy, dovedl přesouváním, doplňováním, anebo naopak ubíráním jednotek vytvářet pro každou situaci vždy nejvhodnější sestavu. Důsledkem toho bylo, že žádný úkol nezůstal nesplněn a ztráty na lidech byly vždy minimální.“

V květnu 1944 se Bohumír Lomský stal náčelníkem štábu nově zřízeného 1. čs. armádního sboru. V této souvislosti je potřeba připomenout, že v této fázi z hlediska vojenské kariéry přeskočil svého dosavadního nadřízeného generála Svobodu. Ten totiž zůstal pro dalších pět měsíců nadále velitelem 1. brigády a velení sboru bylo svěřeno brigádnímu generálovi Janu Kratochvílovi. Během formování sboru a jeho přípravy a frontového nasazení sehrál opět v té době již štábní kapitán Lomský naprosto nezastupitelnou roli. Tu potvrdil i během krvavé karpatsko-dukelské operace na podzim 1944 a na počátku roku 1945.

Dotáhl to až na ministra

Když se konečně v květnu 1945 po skončení druhé světové války vrátil již v hodnosti podplukovníka domů, byl jmenován do funkce pomocníka náčelníka hlavního štábu čs. armády pro zvláštní úkoly. Následně byl společně s dalšími třinácti vysocí perspektivními armádními důstojníky vyslán na nejprestižnější sovětskou vojenskou školu, Vojenskou akademii K. J. Voršilova v Moskvě. I tady patřil jednoznačně mezi nejlepší posluchače. Svou asertivitou, promyšlenými dotazy a hledáním netradičních řešení prý tehdy znervózňoval i válkou protřelé profesory této akademie.

Akademii ukončil v červnu 1947 jako plukovník g. š. Vrátil se na hlavní štáb nejdříve do funkce zástupce přednosti operačního oddělení a později dokonce samotného

přednosty. Mohl se tedy věnovat činnosti, pro které měl jednoznačně největší talent.

Na podzim 1950 se stal náčelníkem štábu 1. východního okruhu a o deset měsíců později pak velitele nově budované Vojenské technické akademie v Brně. Tato vzdělávací instituce vznikala na základech existující civilní Vysoké školy technické E. Beneše. Bylo potřeba převzít obrovské množství budov a materiálu, z civilních profesorů a vědeckých pracovníků udělat prakticky přes noc vyšší důstojníky a dokonce i generály. A právě tohle byla výzva pro divizního generála Lomského. Když na podzim roku 1953 opouštěl akademii, patřila tato škola ke špičkám ve svém oboru.

Bohumír Lomský se stal prvním náměstem ministra obrany. Jeho nadřízeným byl v té době Alexej Čepička, který sice rozuměl všemu, ale v armádě se rozhodně nevyznal. A tak bylo veřejným tajemstvím, že tento resort za něj řídil právě Lomský. V roce 1956 byl Čepička s politickým táním

odvolán z funkce ministra obrany a jaksi přirozeně ji po něm přebíral právě Lomský.

V této vrcholové funkci strávil dvanáct let. V roce 1959 byl povýšen do hodnosti armádního generála. Přestože se stal členem vlády a od roku 1958 i členem ÚV KSČ a následně rovněž Národního shromáždění, patřil spíše k politickým amatérům. To se mu jako bumerang vrátilo koncem roku 1967 a na začátku roku 1968. V té době sílily tlaky na odvolání Antonína Novotného z funkce prvního tajemníka ÚV KSČ a prezidenta republiky. V této politicky zjitřené atmosféře uskutečnila armáda plánovanou mobilizaci dvou divizí. Rozkazy k provedení obou plánovaných mobilizací podepsal ministr obrany Bohumír Lomský. Ten se také nedokázal včas distancovat od Novotného. V dubnu 1968 byl Lomský z funkce ministra obrany odvolán. Lubomír Lomský zemřel na následky zákeřné nemoci 18. června 1982 ve věku osmašedesáti let.

Text: Vladimír Marek, foto: VÚA-VHA, VHÚ

velitel 601. skupiny speciálních sil
organizuje výběr kandidátů na služební místa

Velitel bojové skupiny
Operátor bojové skupiny

Důstojník štábu
Praporčík štábu
Zdravotnický záchranář
Specialista
Řidič
Kuchař

Termín konání: 28.8. - 3.9.2017

Pro přihlášení k výběru osob a bližší informace k nabízeným
služebním místům nás kontaktujte na personálním oddělení:

alc.:(973)411 595, 411 549

personalni@601skss.cz

www.601skss.cz/vyberove-rizeni.html

Služební místa nepodléhají výběru osob dle směrnice NGŠ AČR čj. 430-1/2015-2230 ze dne 30.6.2015

DUM SPIRO SPERO

2. ROČNÍK EXTRÉMNIHO ZÁVODU

MEMORIAL

DAVIDA BENEŠE

12. - 13.7.
2017

12. 7. 2017 09:00 – 16:00 hod.
střelecká část – PS VRŠOVICE (Louny)

13. 7. 2017 08:00 – 11:00 hod.
taktická část – VÚ 1824 ŽATEC (info u vchodu)

13. 7. 2017 11:00 – 16:00 hod.
taktická část – sportoviště FLORA ŽATEC
(hlavní závěrečná část, kde bude pro Vás připraveno
nejvíce zajímavého, včetně vyhlášení výsledků)

MEMORIAL

